

EVIJÄRVEN KUNTA

Talousarvio 2022 ja Taloussuunnitelma 2022 – 2024

Kuva: Sanna Syrjälä

Kunnanhallitus 13.12.2021 § 236
Valtuusto 20.12.2021 § 72

SISÄLLYSLUETTELO:

1. Yleisperustelut	3
1.1. Yleinen taloustilanne.....	3
1.1. Kuntatalouden tila	3
1.2. Hyvinvoiva ja elinvoimainen Evijärvi kuntastrategia 2025	6
1.3. Evijärven väestö ja työllisyys	6
1.4. Talousarvionäkymät vuoteen 2022	7
1.5. Tasapainoinen ja kuntaa kehittävä talousarvio	9
2. Keskeiset tulo- ja menokohdat vuonna 2022	11
3. Talousarvion sitovuus	13
4. Käyttötalousosa	14
4.1. Kunnanhallitus	14
4.1.1. Yleishallinto	14
4.1.2. Muut palvelut.....	15
4.2. Terveystieteidenhuolto	18
4.3. Sosiaalitoimi.....	19
4.4. Sivistyslautakunta	20
4.4.1 Varhaiskasvatus	20
4.4.2 Perusopetus.....	21
4.4.3 Lukio	22
4.4.4 Sivistystoimen muut vastualueet.....	22
4.5. Tekninen lautakunta	25
4.6. Vesihuoltolaitos.....	27
5. Investointiosa.....	32
6. Tuloslaskelmaosa	33
7. Rahoitusosa.....	35
8. Henkilöstösuunnitelma.....	37
9. Konserniyhtiöiden toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2022.....	38

1. YLEISPERUSTELUT

1.1. Yleinen taloustilanne

Yleistä talouden ennustamista haastaa edelleen erityisesti covid-19-epidemiasta johdettu epävarmuus ja nopeat muutokset erityisesti lyhyen aikavälin näkymissä.

Ennusteessa tautitilanteen heikentymisen ei oleteta rajoittavan talouden toipumista, vaikka yhteiskunnan avaaminen tapahtuisi hitaammin kuin kesän ennusteessa oletettiin. Taudinkehitykseen, virusmuunnoksiin sekä rokotekattavuuteen liittyvä epävarmuus lisää ennusteen epävarmuutta.

Bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 3,3 % v. 2021. Talouden toipuminen covid-19-epidemiasta on ollut nopeaa kuluvan vuoden keväästä alkaen. Talouden elpyminen jatkuu syksyllä varsinkin niillä toimialoilla, joita rajoitukset vielä tällä hetkellä koskevat. Sen seurauksena talouskasvu pysyy edelleen vahvana loppuvuonna ja jatkuu v. 2022. BKT:n arvioidaan kasvavan 2,9 % v. 2022 ja 1,4 % v. 2023.

Työllisyyden kasvu on vuoden ensimmäisellä puoliskolla nopeutunut merkittävästi. Talouskasvu pitää yllä työvoiman kysyntää, jota riittää täyttämään lyhyellä aikavälillä korkealla oleva työttömyys ja hallituksen toimet työn tarjonnan lisäämiseksi. Talouden elpyminen lisää työllisten määrää vuosina 2022 ja 2023, varsinkin palvelutoimialoilla.

Julkisen talouden alijäämä pienenee tänä ja ensi vuonna voimakkaasti, kun talouden toipuminen ja nopea työllisyyskasvu lisäävät verotuloja ja pienentävät työttömyysmenoja. Myös covid-19-epidemiaan liittyvän rahankäytön ja tukitarpeen väistyminen vahvistavat julkista taloutta. Talouden väliaikainen elpyminen ei kuitenkaan poista rakenteellista julkisen talouden epätasapainoa.

Lähde: VM:n Taloudellinen katsaus, syksy 2021 (27.9.2021, VM:n julkaisuja 2021:51)

1.1. Kuntatalouden tila

Viimeiset kaksi vuotta ovat olleet kuntataloudessa hyvin poikkeukselliset. Vuoden 2019 ennätyksellisen heikosta tilanteesta kuntatalous päätyi talousluvuilla mitattuna vuonna 2020 varsin hyvään tilanteeseen. Viime vuoden hyvään tulokseen vaikutti erityisesti valtion kunnille osoittama tuki, joka ylitti selvästi kuntataloudelle koronaepidemiasta vuonna 2020 aiheutuneet taloudelliset menetykset. Koronatilanne vaikuttaa kuntien toimintaan ja talouteen vielä tänä vuonna, ja myös valtion tukitoimet jatkuvat, tosin merkittävästi viime vuotta pienempinä.

Koronakriisin varjostaessa talouskehitystä kunnat ovat historiallisen suuren muutoksen edessä. Sosiaali- ja terveystaloudet sekä pelastustoimi siirtyvät vuoden 2023 alusta hyvinvointialueiden vastuulle. Muutoksella on suuria vaikutuksia kuntien tehtäviin ja talouteen. Lisäksi kunnat osallistuvat uudistuksen toimeenpanon valmisteluun.

Hallitus päätti puoliväliriihessä keväällä 2021 jatkaa valmistelua TE-palvelujen siirtämiseksi kunnille. Siirron yhteydessä luodaan rahoitusmalli, joka kannustaa kuntia kehittämään toimintaansa työllisyyttä edistäväksi siten, että uudistuksella saavutetaan 7 000–10 000 lisä-työllistä. Valmistelussa tähdätään siihen, että kunnan vastuuta työttömyysturvan perus-osan kustannuksista laajennettaisiin. Lisäksi työttömyysturvan ja

työttömän palveluun aktivoinnin välinen kytkös poistettaisiin. Tehtävien siirto on tarkoitus toteuttaa vuoden 2024 aikana.

Hallitusohjelman mukaisista kuntien tehtävien ja velvoitteiden laajennuksista suurin osa on toteutettu jo aikaisempina vuosina. Näistä aiheutuvat kustannukset ja valtionosuuslisäykset nousevat vuosittain. Osa tehtävälisäyksistä ja kustannuksista siirtyy kuitenkin hyvinvointialueille niiden aloittaessa vuonna 2023. Kun huomioidaan vuoden 2022 valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksen neutralisointi, on valtion toimenpiteiden vaikutus noin 1,2 mrd. euroa kuntataloutta heikentävä vuonna 2022 verrattuna vuoteen 2021.

Kuntatalouden arvioidaan heikkenevän vuonna 2022

Vuosi 2022 näyttää kuntataloudessa jälleen vaikealta, kun menot kasvavat tuloja nopeammin. Koronavirustilanteesta aiheutuvien talousvaikutusten arvioidaan vähitellen poistuvan, mutta myös valtion tukitoimet, kuten yhteisöveron korotettu jako-osuus ja valtionosuuslisäykset, loppuvat. Koronatilanteesta saattaa aiheutua terveydenhuollossa jonkin verran lisäkustannuksia myös ensi vuonna.

Kuntatalouden suurin ongelma on ollut jo pitkään tulo- ja menokehityksen rakenteellinen epäsuhta. Sote-uudistuksen myötä kuntien menopaineet helpottuvat, kun väestön ikääntymisestä aiheutuvat menot siirtyvät kunnilta hyvinvointialueille. Toisaalta väestön ikärakenteen muutos ja keskipitkän aikavälin ennustettu hidaskasvu näkyvät jatkossakin myös kunnissa verotulojen verkkaisena kasvuna. Lisäksi alueellisesti erilainen väestönkehitys ja muuttoliike eriyttävät edelleen kuntien talouskehitystä.

Sote-uudistuksen jälkeen vuonna 2023 kuntatalouden arvioidaan vahvistuvan kerta-luonteisesti verokertymien ajoituksellisten tekijöiden takia. Vuosina 2024–2025 kuntatalouden kehitysnäkymät heikkenevät jälleen, ja toiminnan ja investointien rahavirta on noin 750 miljoonaa euroa negatiivinen. On kuitenkin syytä huomata, että sote-uudistukseen liittyvät laskelmat ovat vielä alustavia, ja ne päivitetään julkisen talouden suunnitelman 2023–2026 valmistelun yhteydessä keväällä 2022.

Kuntien valtionavut alenevat vuonna 2022 koronatukitoimien poistuessa, mutta tehtävien lisäykset ja indeksikorotukset lisäävät valtionosuuksia vuonna 2022

Kuntien peruspalvelujen valtionosuuksiin osoitetaan vuonna 2022 lähes 300 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2021 varsinaisessa talousarviossa. Valtionosuuksien tasoa korottavat kevään kehysriihessä päätetty 246 miljoonan euron erilliskorotus, indeksikorotus sekä kuntien tehtävien ja velvoitteiden laajennuksiin osoitettava täysi valtionrahoitus.

Valtion talousarvioesitykseen sisältyvät toimenpiteet heikentävät kuntataloutta vuonna 2022 noin 1,2 miljardia euroa verrattuna vuoteen 2021. Muutosta selittää kuitenkin merkittävästi osin koronaepidemiaan liittyvien kertaluonteisten tukien poistuminen (830 milj. euroa) sekä vuoden 2022 valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksen neutralisointi (564 milj. euroa). Kuntien uusia ja laajenevia tehtäviä vuonna 2022 ovat muun muassa varhaiskasvatuksen kolmiportainen tuki, oppilas- ja opiskelijahuollon sitovat henkilöstömitoitukset ja lastensuojelun henkilöstömitoituksen tiukentaminen. Uusiin ja laajeneviin tehtäviin osoitetaan 100 prosentin valtionosuusrahoitus.

Hallitusohjelman mukaisista kuntien tehtävien ja velvoitteiden laajennuksista suurin osa on toteutettu jo aikaisempina vuosina. Näistä aiheutuvat kustannukset ja valtionosuusliiketykset nousevat kuitenkin vuosittain. Osa tehtävälisäyksistä ja kustannuksista siirtyy kuitenkin hyvinvointialueille niiden aloittaessa vuonna 2023.

Talouden sopeutuspainetta kasvussa kaikissa kuntakokoryhmissä

Kuntalain mukaan kuntatalousohjelmassa kuntien rahoitusaseman muutosta arvioidaan koko maan näkymien ohella myös kuntaryhmittäin. Kuntien rahoituksen tasapainotilaa kuvataan ohjelmassa toiminnan ja investointien rahavirta -käsitteen avulla. Yksinkertaistettuna tunnusluku ilmaisee negatiivisena paineen lainakannan kasvattamiseen tai veroprosentin korottamiseen ja positiivisena laskennallista mahdollisuutta muun muassa lainojen lyhentämiseen tai veroprosentin alentamiseen.

Kuntakohtaisen painelaskelman perusteella toiminnan ja investointien rahavirta (ns. rahoituksen tasapaino) vaihtelee lähivuosina kuntakokoryhmittäin merkittävästi. Vuosina 2022–2025 toiminnan ja investointien rahavirta on pääsääntöisesti negatiivinen kaikissa kunta-kokoryhmissä. Poikkeuksen tähän muodostaa vuosi 2023, jolloin rahoituksen tasapainoa parantaa huomattavasti se, että sote-uudistuksesta huolimatta kuntien verotuloja tilitetään vuonna 2023 osittain vielä edellisenä vuonna vallinneen tilanteen perusteella. Heikoin tilanne on rahoituksen tasapainon näkökulmasta vuonna 2022, mitä selittävät toimintakatteen eli nettomenojen selvä kasvu, verotulojen vaatimaton kehitys sekä valtion korona-avustusten päättyminen.

Keskimääräinen kunnallisveron korotuspaine on vuosina 2022–2025 suurempi asukasluvultaan suuremmissa kunnissa kuin pienemmissä kunnissa. Suurin kunnallisveron korotuspaine kohdistuu laskelman perusteella 20 000–40 000 asukkaan kuntakokoryhmään. Kehyskauden lopulla veronkorotuspainetta on laskelman mukaan kuitenkin kaikissa kuntakokoryhmissä ja vuosina 2024–2025 paine kasvaa erityisesti asukasluvultaan pienissä, alle 2 000 asukkaan, kunnissa. Suurten kuntien korotuspainetta selittää osaltaan korkea investointitaso. Esimerkiksi pelkästään vuosikatteella tarkasteltuna yli 100 000 asukkaan kuntaryhmän tilanne on vahvin koko tarkastelukauden aikana. Toiminnan ja investointien rahavirran muutokset heijastuvat luonnollisesti myös kuntien lainamäärän muutoksiin. Lainakannan arvioidaan kasvavan eniten yli 10 000 asukkaan kuntakokoryhmissä, suurimman kasvupaineen kohdistuessa 20 000–40 000 asukkaan kuntiin.

Negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärä vaihtelee vuosina 2022–2025 merkittävästi. Vuonna 2021 negatiivisen vuosikatteen kuntien määrän arvioidaan pysyvän hyvin pienenä, mutta tilanne heikkenee selvästi vuonna 2022, jolloin negatiivisen vuosikatteen kuntia arvioidaan olevan yli 20. Vuonna 2023 kuntatalous vahvistuu sote-uudistuksesta ja verotulojen tilityksestä johtuen selvästi ja myös negatiivisen vuosikatteen kuntien määrä pienenee. Vuosina 2024–2025 kuntatalouden kehitys kuitenkin heikkenee jälleen, ja negatiivisen vuosikatteen kuntia arvioidaan olevan kehyskauden loppuvuosina hieman alle 15.

Lähde: Kuntatalousohjelma vuodelle 2022, Syksy 2021, VM:n julkaisuja – 2021:49, 27.9.2021

1.2. Hyvinvoiva ja elinvoimainen Evijärvi kuntastrategia 2025

Evijärvellä asioiden valmistelun, päätöksenteon ja toteuttamisen pohjana toimii kuntalain mukaisesti kuntastrategia. Hyvinvoiva ja elinvoimainen Evijärvi-kuntastrategia 2025 hyväksyttiin valtuustossa kesäkuussa 2016.

Kuntastrategian **vision** mukaan Itseään suurempi kunta - Evijärvi tarjoaa

- vireään, viihtyisän sekä turvallisen elinympäristön luonnon ja vesistöjen äärellä
- hyvää elämää tukevat palvelut
- aktiivisen ja yritteliään toimintaympäristön

Nämä yhdessä laadukkaan toiminnan ja tasapainoisen kuntatalouden kanssa mahdollistavat itsenäisen Evijärven kunnan vetovoimaisuuden, elinvoiman ja menestyksen tulleisuudessa.

Kuntastrategian **missiossa** on määriteltä, että Itsenäisenä Evijärvi voi parhaiten päättää mikä on kunnalle ja kuntalaisille parhaaksi – kunnan kokonaisuus hahmotetaan ja sitä edistetään yhteistoiminnan sekä harkitun päätöksenteon perustana. Evijärvi edistää kunnan elinvoimaa, terveyttä ja hyvinvointia sekä yrittämisen edellytyksiä. Itsenäisenä kuntaa kehitetään yhteistyössä haluttuun suuntaan - kunnan toimintoja ja palvelurakenteita uudistetaan nykyisillä ja uusilla toimintatavoilla. Kehittämistä toteutetaan joustavasti hallitun uusiutumisen ja yrittäjämäisyyden tukemana.

Evijärven kunnan **tulevaisuuden strategiset painopistealueet ja päämäärät** ovat:

- Talous: Vakaa ja tasapainoinen kuntatalous
- Palvelut: Ennakoivat, uudistuvat ja laadukkaat palvelut kustannustehokkaasti
- Elinkeinot ja elinvoima: Kilpailukykyinen ja vetovoimainen toimintaympäristö
- Asuminen ja hyvinvointi: Turvallinen ja viihtyisä asuinympäristö sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Strategia ohjaa kunnan taloutta, toimintaa ja kehittämistä sekä asioiden valmistelua ja päätöksentekoa. Näiden kaikkien tulee pohjautua kuntastrategian linjauksiin, painopisteisiin ja tavoitteisiin. Kuntastrategia on ohjannut myös talousarvion laadintaa. Kuntastrategiaa ja sen linjauksia toteutetaan lisäksi toimenpideohjelmalla (TPO). Kuntastrategian toimenpideohjelmat ovat toteutuneet hyvin. Kolmas ohjelma vuosille 2020 - 2021 hyväksyttiin kunnanhallituksessa kesällä 2020 (KH § 99, 29.6.2020). Seuraava TPO valmistellaan alkuvuodesta 2022.

Kunnanhallitus on nimennyt 30.8.2021 (§ 139) kuntastrategian ohjausryhmän, jonka tehtävä on seurata ja arvioida strategian toteutumista sekä raportoida siitä hallitukselle ja valtuustolle. Lisäksi ohjausryhmä valmistelee TPO:t hallituksen hyväksyttäväksi.

1.3. Evijärven väestö ja työllisyys

Evijärven asukasluku 31.12.2020 oli 2 408. Ennakkoväkiluku joulukuussa 2021 oli 2 406. Kunnan väestöstä 16,3 % kuuluu ikäluokkaan 0-14 v., 8,0 % luokkaan 15–24 v., 20,4 % luokkaan 25–44 v., 25,3 % luokkaan 45–64 v. ja 30,0 % ikäluokkaan yli 64 v. Yli 64 vuotiaiden osuus väestöstä nousee hiljalleen, edellisvuodesta nousu oli 0,5 %.

Tilastokeskus julkaisi väestöennusteen 30.9.2021:

2020enn	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2030	2035	2040
2385	2408	2378	2348	2321	2294	2269	2142	2038	1956

Väestöennusteen mukaan Evijärven väkiluku laskee tulevina vuosina. Samoin kuin lähi-alueen kuntien väkiluku laskee. Kasvu Suomessa keskittyy suurimmille kaupunkiseuduille. Huomioitavaa on, että väestökehitys Evijärvellä on ollut ennustetta parempi. Vuoden 2019 väestöennusteessa kunnan väkiluvuksi vuodelle 2040 ennustettiin 1774. Kahdessa vuodessa ennuste on parantunut lähes 200 asukkaalla. Väestön väheneminen on ollut selvästi ennustetta hitaampaa ja jo lähtötilanteessa kunnan väkiluku on noin 20-30 henkilöä enemmän kuin ennusteessa. Tämä ei kuitenkaan muuta sitä tosiasiaa, että trendi on laskeva. Evijärvellä väestö vähenee ja vanhenee hiljalleen. Palvelut tulee mitoittaa kunnan muuttuvan väestömäärän ja –rakenteen mukaan.

Pohjanmaalla on pitkät ja vahvat perinteet yrittäjyyteen. Evijärvelläkin pohjalainen yrittäjyys on voimissaan. Kunnassa on paljon yrittäjiä ja yrityksiä suhteessa kunnan väkilukuun. Meillä on erityisen vahvaa pienyrittäjyyttä. Evijärvellä on yli 270 rekisteröitynyttä yritystä. Yrittäjyydellä ja elinkeinoilla on iso merkitys kunnille ja koko Suomelle. Yrittäjyys luo merkittävästi positiivisia seurannaisvaikutuksia kuntaan. Yrittäjyys luo työtä ja toimeentuloa yrittäjälle sekä työpaikkoja, palveluita ja veroeuroja kuntaan.

Työpaikoista palvelualalla on reilut puolet, alkutuotannossa reilu neljännes ja jalostuksessa reilu viidennes. Merkittävin yksityinen työllistäjä ja yhteisöverojen maksaja on Ateno Oy. Maatalous ja alkutuotanto ovat tärkeitä toimialoja. Iso ala Evijärvellä edelleen on turkistarhaus, joka tuo työtä ja toimeentuloa suoraan ja välillisesti merkittävälle joukolle.

Työllisyys on Evijärvellä erinomaisella tasolla ja se on kehittynyt viime vuosina hyvin. Kunnan työttömyysaste on maakunnan paras. Lokakuun 2021 lopun työttömyysaste on erittäin matala 2,7 %. Työttömyys on laskenut koronana aiheuttaman pienen nousun jälkeen hyvin alhaiselle tasolle. Myös Suomen tasolla Evijärven työttömyysaste on erittäin hyvää tasoa. Vahva yrittäjyys ja hyvä työllisyys luovat jatkossakin edellytykset suotuisalle kuntataloudelle sekä elinvoimalle ja hyvinvoinnille.

1.4. Talousarvionäkymät vuoteen 2022

Yleinen ja kuntien taloustilanne sekä toimintaympäristö huomioiden Evijärven kunnan taloustilanne on kohtuullinen. Kunta teki neljä ylijäämäistä tilinpäätöstä vuosina 2014–2017. Vuosien 2018 - 2020 tilinpäätökset olivat alijäämäisiä. Vuodesta 2021 tulee ylijäämäinen.

Kuluvan vuoden 2021 talousarvio on 100 200 euroa ylijäämäinen. Elokuun lopussa talousarvio oli toteutunut arvioitua paremmin. Menoja oli kertynyt talousarvion mukaisesti (66,4 %) ja toimintatuottoja (ei verot / valtionosuudet) oli kertynyt lähes arvioidusti (65,4 %). Verotuloja oli kertynyt selvästi yli budjetoidun (73,3 %) ja valtionosuuksia budjetoidusti (66,5 %). Elokuun lopun tilanteesta tehdyn arvion mukaan tilinpäätöksestä 2021 muodostuu talousarvion mukainen tai sitä parempi loppuvuoden toteumasta riippuen.

Kunnanhallituksen hyväksymässä tulevan vuoden talousarvion valmisteluohjeissa talousarvion laadintatavoitteiksi on asetettu:

- Tavoitteena on pitää Evijärven kunnan ja kuntakonsernin talous tasapainoisena koko suunnittelukauden ja saavuttaa ylijäämäinen tulos.
- Vuoden 2022 talousarvion valmistelussa huomioidaan aiemmin tehty talouden tasapainottamistyö (käyttötalous + investoinnit) ja talousarvio 2022 valmistellaan realistisesti mahdollisimman tasapainoiseksi.
- Toimintamenojen kasvutavoite vuonna 2022 pois lukien henkilöstömenot on 0 %. Toimintamenoihin arvioidaan henkilöstömenojen kasvuksi 2 % sekä huomioidaan eläkemaksut. Lisäksi henkilöstömenoissa korottavasti huomioidaan kiinteistöpäivävytöksen organisointimuutoksen vaikutus teknisen toimen henkilöstömenoihin. Vastaava näkyy vähennyksenä ostopalveluissa.

Vuosi 2022 on ylijäämäinen. Tulot ovat menoja suuremmat. Valmistellussa vuoden 2022 talousarviossa vuosikate on 1 258 510 €. Poistojen (823 950 €) jälkeen tilikauden tulos on 434 560 €. Suuri investointipanostus on kasvattanut ja edelleen kasvattaa poistoja ja vaikuttaa myös lainamäärään. Poistot kasvavat noin 16 t€ ja huonontavat osaltaan tilikauden tulosta. Lyhytaikaista lainaa on kunnalla noin 9,5 M€. Lainamäärän ja poistojen kehitykseen on syytä kiinnittää erityistä huomiota tuleva vuosina.

Tulot kertyvät verotulo- ja valtionosuuksista, sijoitustuotoista ja toimintatuotoista. Tuloja kertyy yhteensä 20,776 M€. Taloussuunnitelmaan tuloja vuodelle 2022 oli arvioitu 19,987 M€. Tuloja kertyy ennusteiden mukaan vuonna 2022 noin 973 t€ kuluvaan vuotta enemmän ja noin 789 t€ taloussuunnitelmaa enemmän. Valtionosuudet nousevat 472 t€ (+4,9 %) vuoden 2021 talousarviosta. Verotulojen kasvu on kokonaisuutena 414 t€ (+5,0 %).

Menot nousevat kuluvaan vuodesta. Toimintamenot ovat yhteensä 19,490 M€, jossa on nousua vuoden 2021 talousarviosta noin 613 t€. Ostopalveluiden osuus kokonaismenoista on noin 61 %. ja kunnan oman toiminnan osuus kokonaismenoista on noin 39 %. Menoista henkilöstökuluihin on huomioitu palkkojen sopimuskorotukset, joista seuraa arviolta 2 % nousu henkilöstökuluihin.

Taloussuunnitelmaan 2022 kirjatut tulot ylittyvät noin 789 t€ ja menot nousevat noin 281 t€. Evijärven kunnan talousarvio 2022 on noin 435 t€ ylijäämäinen, mikä on hyvä perusta tasapainoiselle kuntataloudelle myös jatkoa ajatellen erityisesti kun huomioidaan suunnitelmavuosien haastava ennakoitavuus.

Kertyneet ylijäämät ovat kunnan talouden perusta. Kunnalla ei ole pitkäaikaista lainaa. Vuoden 2020 tilinpäätöksessä kunnan taseessa on edelleen ylijäämää noin 2,837 M€. Vuoden 2021 tilinpäätöksestä on tulossa ylijäämäinen kolmen peräkkäisen alijäämäisen vuoden jälkeen. Alijäämäiset vuodet ovat syöneet kunnan kertynyttä ylijäämää, joten kunnan talouden tasapainon kannalta on hyvä, että tulevan vuoden realistinen talousarvio on saatu ylijäämäiseksi. Myös suunnitelmavuodet näyttävät tämän hetken tietoon perustuen tasapainoisilta.

Taloussuunnitelman verotulot on arvioitu Kuntaliiton veroennusteen mukaisesti ja valtionosuudet kuntatalousohjelman painelaskelmakehikon mukaisesti. Tällä hetkellä näyt-

tää siltä, että suunnitelmakauden vuodet 2023 ja 2024 ovat myös tasapainossa ja ylijäämäisiä. Suunnitteluvuosien arviointi on nyt erityisen haastavaa SOTE-palveluiden siirtyessä hyvinvointialueiden vastuulle vuoden 2023 alusta. Tästä aiheutuvaa tuloveroprosentin leikkauksen suuruus ei vielä ole tiedossa. Tällä hetkellä on käytetty 12,39 % leikkausta. Lisäksi tulevat muutokset vaikuttavat merkittävästi suunnitelmavuosien valti-onosuuksiin. Nämä kaikki muutokset tarkentuvat vasta talousarviovuoden 2022 aikana. Suunnitelmavuosina tulee joka tapauksessa toimia niin, että talouden tasapaino vuosina 2023 ja 2024 sekä tulevaisuudessa varmistetaan käytännössä.

Investoinneilla Evijärvi rakentaa vahvasti tulevaisuutta. Evijärvi investoi edelleen merkittävästi tulevina vuosina keskeisiin kohteisiin. Suunnittelukauden investoinnit ovat yhteensä lähes 3,9 M€. Vuoden 2022 investointimenot ovat yhteensä 1,334 M€. Vuoden 2022 suurin investointi on sisäliikuntatilan laajennus koulukeskukseen (920 t€). Sisäliikuntatilan laajennus on alkanut vuonna 2021 ja valmistuu kesällä 2022. Muista määrärahavarouksista voi nostaa koulukeskuksen piha-alueiden pohjarakenteiden teon (50 t€) sekä Evijärven kunnostushankkeen (50 t€), jolla parannetaan pitkäjänteisesti järven kuntoa, lisätään hyödynnettävyyttä ja viihtyisyyttä. Investoinneilla luodaan kuntaan elinvoimaa ja hyvinvointia sekä vähennetään kertynyttä korjausvelkaa.

1.5. Tasapainoinen ja kuntaa kehittävä talousarvio

Vuoden 2022 talousarviolla jatketaan viime vuosien tapaan kuntastrategian mukaisella aktiivisen toiminnan ja kehittämisen polulla. Kunnassa on saatu aikaan paljon positiivista. Evijärvellä jatketaan työtä asukasluvun arvioita positiivisemmän kehityksen, elinvoiman ja hyvinvoinnin eteen. Strategian painotukset, tavoitteet ja toimenpiteet antavat hyvän pohjan tälle työlle sekä tulevaisuuden rakentamiselle.

Talousarviolla luodaan edellytyksiä hyvälle toiminnalle ja kehittämiselle sekä kuntatalouden tasapainolle. Evijärven talous on kohtuullisen hyvin tasapainossa. Tulevina vuosina on kiinnitettävä kuitenkin erityistä huomiota velkamäärään, että hyvien investointien myötä kasvussa oleva velkamäärä saadaan lasku-uralle. Tehtävä on haasteellinen, koska samalla on pidettävä huoli kunnan vetovoimasta ja elinvoimaisuudesta pitkällä aikavälillä. Evijärven taloustilanne kuitenkin mahdollistaa toiminnan ja palveluiden kehittämisen edelleen omaehtoisesti. Kunnan elinvoiman ja toiminnan kehittämiseksi talousarvioon on varattu rahaa myös kuntastrategian toteutukseen. Tällä rahalla toteutetaan mm. toimenpideohjelman toimenpiteitä. Yhtenä toimenpiteenä on kylien kehittämisraha, jolla kehitetään koko kuntaa ja kaikkia kyliä. Kylien kehittämisrahan kautta on jaettu yhdistyksille myös koronan aikaista tukea.

Kunta tuottaa tärkeitä ja laadukkaita palveluita. Panostus elinvoimaan ja toimintaan sekä kuntalaisten hyvinvointiin näkyy selkeinä panostuksina talousarviossa. Kunnassa toimitaan vajaan 90 hengen pienellä henkilöstöllä. Koko henkilöstö tekee oman tärkeän osansa kunnan toiminnoista ja palveluista työtehtäviensä mukaisesti. Viime vuosina kunnan henkilöstöä on vahvistettu täsmärekrutoinneilla. Vuoden 2022 talousarviossa on varauduttu yhden toimistotyöntekijän palkkaamiseen kulujen jakautuessa kaikille toimialoille. Tällä henkilöresurssin lisäyksellä vastataan kunnan lisääntyneisiin velvoitteisiin esimerkiksi tietohallinnossa sekä osaltaan myös varaudutaan tuleviin eläköitymisiin.

SOTE-palvelut ovat iso ja tärkeä osa kunnan toimintaa ja peruspalveluita. Ne luovat kuntalaisille terveyttä ja hyvinvointia. SOTE-palvelut tuotetaan ostopalveluina. Kuntayh-

tymä Kaksineuvoinen tuottaa perusterveydenhuollon palvelut ja Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri erikoissairaanhoidon palvelut. SOTE-palvelut muodostavat isoimman kuluerän kunnan talousarviossa. Tuo palvelukokonaisuus lähes kokonaisuudessaan sekä pelastustoimi siirtyy vuoden 2023 alusta hyvinvointialueelle. Tästä aiheutuva muutos, paitsi muuttaa kunnan tehtävien painopistettä, aiheuttaa merkittävän haasteen erityisesti suunnitelmavuosien talouden suunnitteluun tässä vaiheessa.

Taloussuunnitelmavuosina on huomioitu Kuntayhtymä Kaksineuvoisen maksuosuuden poistuminen lukuun ottamatta työpajatoimintaa, palveluliikennettä ja työmarkkinatuen kuntarahoitusta. Hyvinvointialueelle siirtyy myös pelastuslaitoksen menot. Koulupsykologi, -kuraattori palvelut siirtyvät niin ikään hyvinvointialueen vastattaviksi.

Evijärvellä kunta tekee hyvää ja tiivistä yhteistyötä useiden eri toimijoiden kanssa. Aktiivinen yhteistyö sekä kumppanuudet luovat hyvän pohjan koko kunnan menestykselle. Evijärven vahva yhteisöllisyys, osallisuus ja yritteliäisyys tuovat hyvinvointia ja elinvoimaa kaikille. Kaikki yhteistyökumppanit ja palveluiden tuottajat tuovat oman merkittävän panoksensa ja tekevät tärkeää työtä koko Evijärven hyväksi.

Luottamushenkilöt ovat keskeisessä osassa rakentamassa edellytyksiä Evijärven kunnan suotuisalle tulevaisuudelle. Viime kesän kuntavaalien jälkeen uusi luottamushenkilöorganisaatio on järjestäytynyt ja aloittanut toimintansa. Evijärvellä on yhteistyössä yhteisen hyvän eteen töitä tekevä ja kompromisseihin sekä sopimuksellisuuteen kykenevä luottamushenkilöstö. Vastuullisessa kunnallisessa päätöksenteossa täytyy olla valmis tekemään myös ikäviä päätöksiä. Tehtävässä on tärkeää muistaa kunnan kokonaisuus sekä päätöksenteossa muistaa pitää huoli kunnan taloudesta ja toiminnan järkevästä organisoinnista tulevaisuuteen katsoen.

Evijärvellä on hyvät edellytykset menestyä nyt ja tulevaisuudessa. Meillä tehdään aktiivisesti töitä elinvoiman ja kuntalaisten hyvinvoinnin eteen hyvässä yhteistyössä kaikkien toimijoiden kesken ja samalla muistetaan pitkän aikavälin tiivis taloudenpito.

Mikko Huhtala
kunnanjohtaja

2. KESKEISET TULO- JA MENOKOHDAT VUONNA 2022

Kunnan menot koostuvat valtaosin toimintakuluista. Toimintakulut ovat yhteensä 19 489 760 €, joka on 613 430 € (+3,2 %) enemmän kuin vuoden 2021 talousarviossa. Vuoden 2020 toteumaan nähden lisäystä on noin 0,5 prosenttia. Seuraavien sivujen taulukoista näkyy toimintakulujen jakaumaa omien palveluiden ja ostopalveluiden kesken, toimialoittain sekä menolajeittain.

Kunnan omista toiminnoista suurin toimiala on sivistystoimi, jonka toimintamenot ovat 5 504 680 € (+4,5 %). Tekninen toimi sisältää yhdyskuntapalvelut sekä vesihuoltolaitoksen. Yhdyskuntapalveluissa toimintamenot ovat 1 651 060 € (- 1,2 %). Vesihuoltolaitoksen toimintamenot ovat 476 t€ (- 4,4 %). Yleishallinnon toimintakulut ovat yhteensä 927 t€, jossa nousua on 195 480 t€ (+ 26,7 %). Yleishallinnon toimintakulujen nousu johtuu pääosin varautumisesta Evijärven pinnan nostosta aiheutuviin korvauksiin sekä kylien kehittämisrahan siirrosta elinkeinotoimesta kuntastrategian toteutukseen.

Tulopuoli koostuu pääosin toimintatuotoista, verotuloista, valtionosuuksista ja rahoitustuotoista. Vuonna 2022 toimintatuottoja arvioidaan saatavan 1 671 810 euroa. Toimintatuotot kasvavat 87 t€ (+5,5 %) vuoden 2021 talousarviosta. Toteuma tilinpäätöksessä vuonna 2020 oli 1 630 426 €.

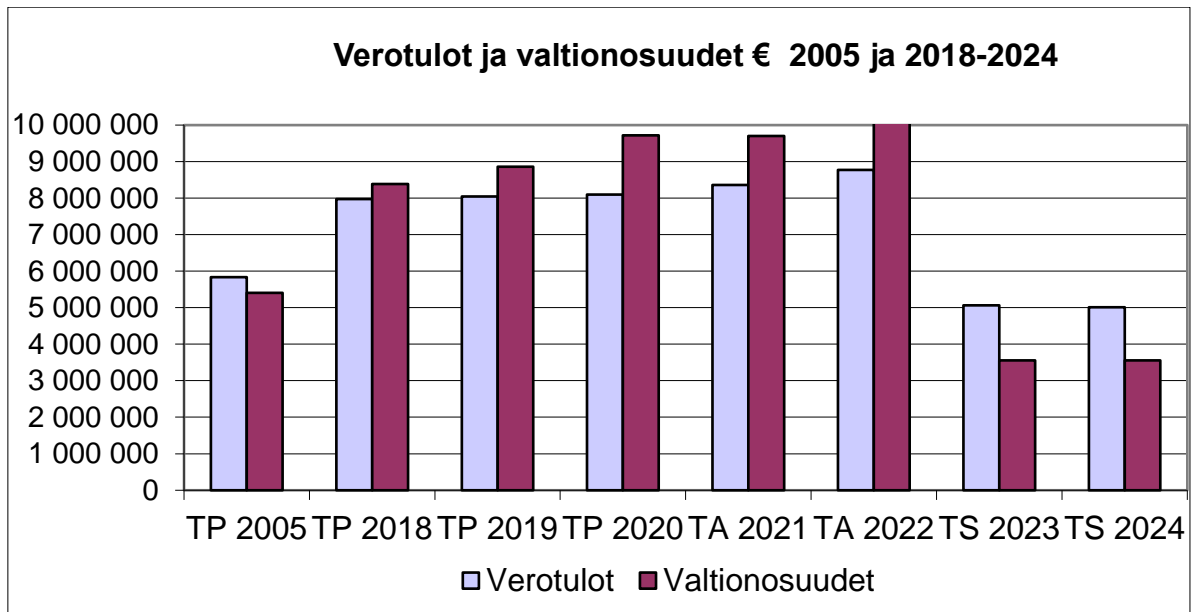
Kunnan tuloveroprosentti on 22,5 % ja yleinen kiinteistöveroprosentti on 1,00 %. Muutoin verotussarja menee seuraavasti: vakinainen asunto 0,65 %, muu asuinrakennus 1,15 %, voimalaitokset 3,10 % ja yleishyödylliset yhteisöt 0,00 %.

Evijärven kunnan verotulot on arvioitu Kuntaliiton ennusteen mukaisesti. Tuorein Kuntaliiton marraskuun verotuloennuste arvioi Evijärvellä kertyvän vuonna 2022 verotuloja 8,772 M€. Kuluvan vuoden arvioitu verokertymä on 8,358 M€, verotulot kasvavat tästä vuodesta reilut 400 t€ (+5,0 %). Vuodentakaiseen taloussuunnitelmaan on vuodelle 2022 kirjattu verotuloja 8,501 M€, siihen nähden vuoden 2022 verotulot kasvavat 271 t€.

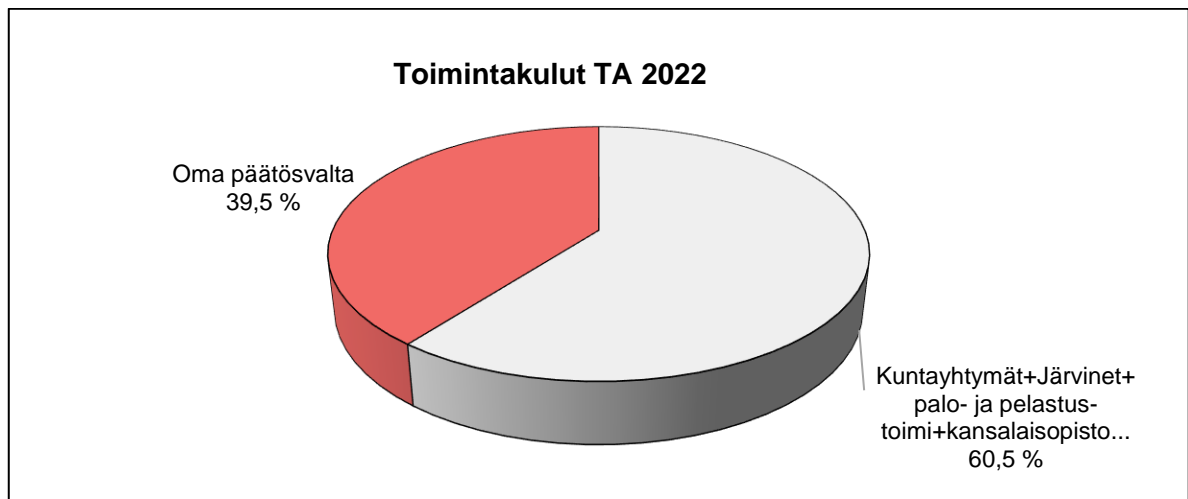
Viimeisin Kuntaliiton valtionosuusennuste vuodelle 2022 arvioi Evijärven valtionosuudeksi 10,175 M€. Vuoden 2021 talousarvion taloussuunnitelmavuodelle 2022 valtionosuuksia on arvioitu 9,525 M€. Valtionosuuksia kertyy ennusteen mukaan vajaat 650 t€ taloussuunnitelmaa enemmän. Valtionosuudet kasvavat noin 472 t€ (+4,9 %) vuodesta 2021. Talousarviossa 2022 verotulot ovat noin 1,4 M€ valtionosuuksia pienemmät.

Kunnan omaisuus on sijoitettu kunnan sijoitustoiminnan perusteiden mukaisesti hajautetusti kahdelle salkunhoitajalle. Vuonna 2021 tapahtuneen Aktian ja Taalerin fuusion seurauksena molemmat salkut ovat saman varainhoitotalon alla, mutta salkut ovat edelleen eri salkunhoitajien vastuulla. Salkut toimivat erilaisten sijoitusstrategioiden pohjalta. Rahoitustuottoja on talousarvioon kirjattu vuodelle 2022 yhteensä 157 180 euroa. Tämä koostuu korkotuotoista ja muista rahoitustuotoista.

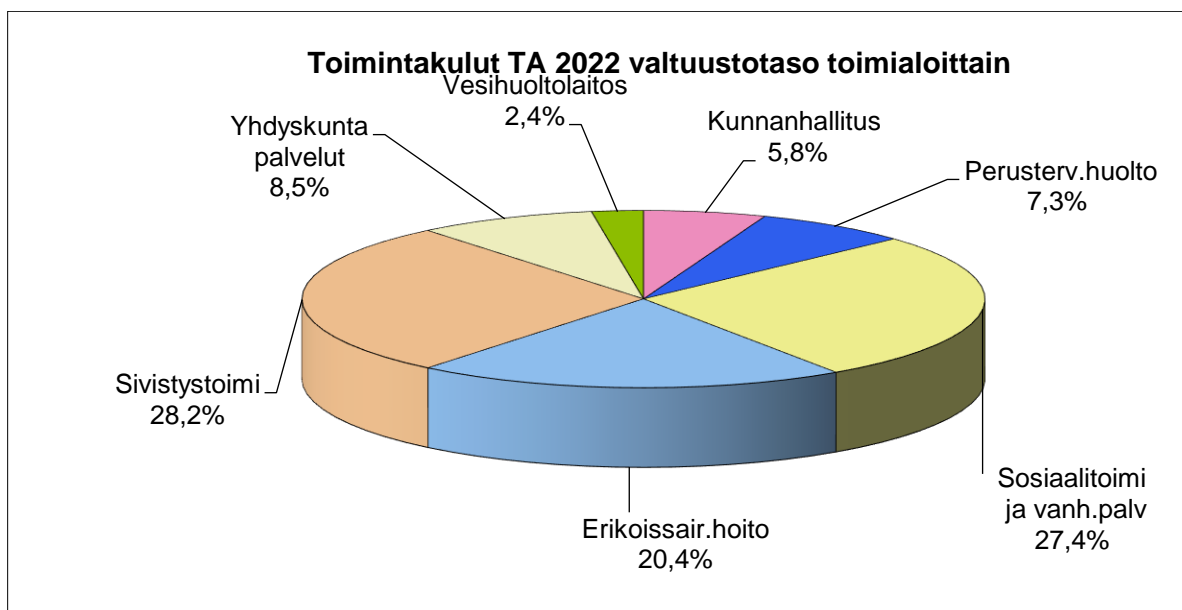
Kunta saa talousarvion mukaan tuloja yhteensä 20 775 870 € ilman arvioitua lainan nostoa. Taloussuunnitelmassa vuodelle 2022 tuloja on kirjattu 19,987 M€. Tuloja kertyy ennusteiden mukaan vuonna 2022 noin 789 t€ taloussuunnitelmaa enemmän ja 972 830 € kuluva vuotta enemmän.

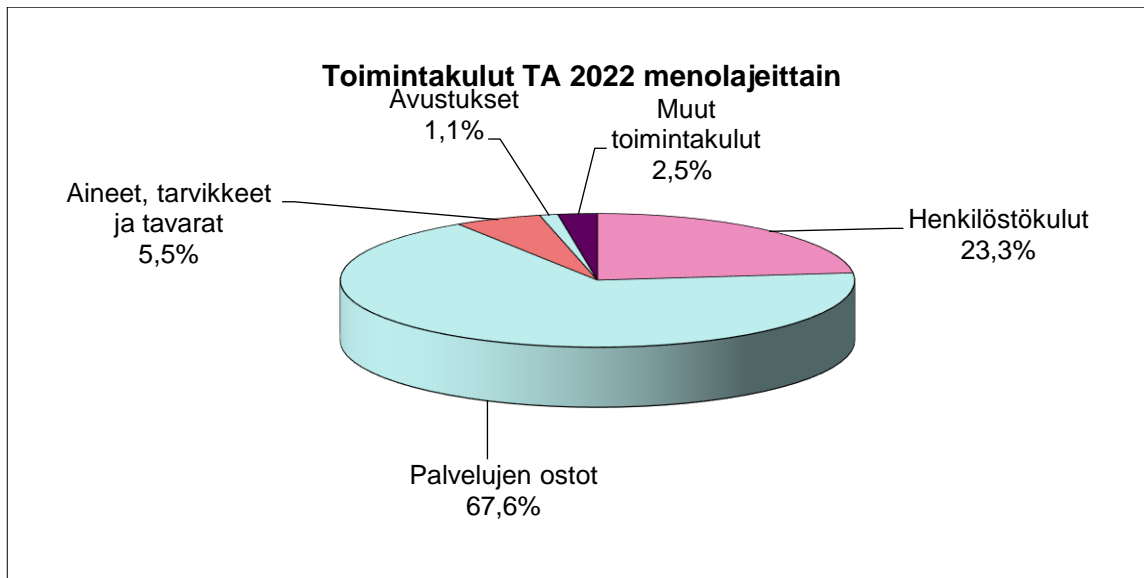
Kuva 1. Kunnan verotulojen ja valtionosuuksien kertymä

Kuva 2. Toimintakulut, kunnan omassa päätösvallassa olevat ja ostopalvelut vuonna 2022

Kuva 3. Toimintakulut toimialoittain talousarvio 2022

Kuva 4. Toimintakulut menolajeittain talousarvio 2022

Talousarvio-osat yhteensä

Käyttötalous*	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Menot	-19 645 034	-19 890 063	-18 894 930	-19 517 360	-9 204 300	-9 224 300
Tulot	19 374 217	20 185 001	19 803 040	20 775 870	10 437 000	10 385 000
Netto	-270 817	294 938	908 110	1 258 510	1 232 700	1 160 700
Investoinnit						
Menot	-1 383 997	-1 590 966	-1 475 000	-1 334 000	-1 317 000	-1 257 000
Tulot	162 345	66 607	15 000	7 000	7 000	7 000
Netto	-1 221 652	-1 524 359	-1 460 000	-1 327 000	-1 310 000	-1 250 000
Rahoitusosa**						
Menot	0	0	0	0	0	0
Tulot	1 007 050	3 207 157	1 107 250	307 370	200 000	200 000
Netto	1 007 050	3 207 157	1 107 250	307 370	200 000	200 000
Menot yhteensä	-21 029 031	-21 481 029	-20 369 930	-20 851 360	-10 521 300	-10 481 300
Muutos %	15,26	2,15	-5,17	2,36	-49,97	-51,21
Tulot yhteensä	20 543 612	23 458 765	20 925 290	21 090 240	10 644 000	10 592 000
Muutos %	4,98	14,19	-10,80	0,79	-48,19	-54,85
Netto	-485 419	1 977 736	555 360	238 880	122 700	110 700

* Käyttötalouden menot sisältävät toimintakulut ja rahoituskulut, tulot sisältävät toimintatuotot, verotulot, valtionosuudet ja rahoitustuotot.

** Rahoitusosa sisältää antolainojen lisäykset ja vähennykset, sekä pitkäaikaisten lainojen lisäyksen ja vähennyksen.

3. TALOUSARVION SITOVUUS

Talousarviossa hyväksytään bruttotulot ja bruttomenot.

Käyttötalouden osalta menomäärärahat ovat sitovia bruttomääräisinä

- valtuustoon nähden kunnanhallitus- ja lautakuntatasolla,
- lautakuntaan nähden vastuualuetasolla ja vastuualueiden välillä.

Muiden määrärahojen kuin palkkojen, palkkioiden ja henkilöstösivukulujen siirrosta tililla päätetään osastopäällikkö. Henkilöstökuluihin varattuja määrärahoja ei saa käyttää muihin tarkoituksiin.

Investointiosa on sitova valtuustoon nähden hankkeittain, paitsi kaavateiden rakentamiseen ja päällystämiseen varattu määräraha on sitova kokonaissummana.

Talousarviovuoden aikana menojen mahdollisesti ylittyessä lautakuntatasolla, valtuustolle on esitettävä ylitysoikeudet ennen talousarviovuoden loppua. Mahdollisuuksien mukaan ylitykselle on esitettävä kate.

Kunnanhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmansa valtuuston myöntämien määrärahojen mukaisesti.

Talousarvioon varattujen määrärahojen käytöstä päättää kukin viranhaltija hallintosäännössä annetun päätösvallan mukaisesti.

4. KÄYTTÖTALOUSOSA

Valtuustotason euromääräiset taulukot on merkitty paksunnettuna. Muut taulukot ovat informaatiotietoa. Laskettaessa tunnuslukuja €/asukas, asukaslukuna on käytetty vuoden väestömääriä 31.12. tilanteen mukaisesti.

Asukasluku	2019	2020	2021 (ennuste)	2022 (ennuste)	2023 (ennuste)	2024 (ennuste)
Yhteensä	2425	2408	2378	2348	2321	2294
0-24 vuotiaat	605	590	579	570	558	553
25-64 vuotiaat	1127	1106	1081	1059	1034	1017
65 -> vuotiaat	693	712	718	719	729	724

4.1. Kunnanhallitus

4.1.1. Yleishallinto

Yleishallinnon tehtävänä on luoda edellytykset luottamushenkilöhallinnon toimivuudelle, kunnan palvelujen järjestämiselle, hyvälle henkilöstöhallinnolle ja talouden hoidolle.

Yleishallinto sisältää vaalit, tilintarkastuksen, valtuuston, kunnanhallituksen, keskushallinnon, henkilöstöhallinnon, muun yleishallinnon.

Yleishallinnon alle on varattu määräraha kuntastrategian toteutukseen 55 000 €. Kylien kehittämisrahan määräraha 30 000 € on siirretty elinkeinopalveluista kuntastrategian toteutukseen. Kylien kehittämisrahan tavoitteena on vireyttää sekä aktivoida kyliä ja kuntalaisia sekä kehittää koko kuntaa ja kaikkia kyliä. Kylien kehittämisraha toimii osallistavan budjetoinnin tapaan, toimijoilta tulee ehdotuksia ja kunta päättää toteutettavista asioista varatun määrärahan puitteissa.

Henkilöstön kouluttautumiseen on erikseen varattu 5 400 €.

Luottamushenkilöhallinnon tavoitteena on talousarviovuonna ja suunnitelmakaudella edelleen talouden tasapainon varmistaminen oman toiminnan kautta, sekä palveluja

tuottavien kuntayhtymien ja yhdistysten kanssa. Talouden tasapainon varmistamisen ohella tulee muistaa kunnan kehittämiseen tähtäävät toimenpiteet. Talouden tasapainossa tulee jatkuvana toimintana huomioida menokuri: menojen vähentäminen ja menokasvun hillitseminen, sekä tulojen lisääminen.

Etelä-Pohjanmaan liiton menoihin on varattu 32 260 €.

YLEISHALLINTO	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintakulut	-823 374	-731 980	-927 460	-777 000	-777 000
Toimintatuotot	31 867	15 000	20 000	20 000	20 000
Toimintakate	-791 507	-716 980	-907 460	-757 000	-757 000
Toimintakate € / asukas	329 €	306 €	386 €	326 €	330 €

Sisäiset erät	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintakulut	-50 380	-53 790	-56 190	-56 100	-56 100
Toimintatuotot	9 500	9 500	9 500	9 500	9 500
Toimintakate	-40 880	-44 290	-46 690	-46 600	-46 600
Poistot	-5 499	-6 210	-3 420	-3 400	-3 400

4.1.2. Muut palvelut

Muut palvelut sisältävät Evijärven kunnan elinkeinopalvelut, joilla kunta pyrkii kuntastrategian mukaisesti vahvistamaan ja monipuolistamaan Evijärven elinkeinorakennetta sekä kehittämään nykyisiä ja uusia elinkeinoja sekä edistämään työllisyyttä ja yritteliäisyyttä.

Kuntastrategian mukaiset päätavoitteet elinkeinojen ja elinvoiman osalta ovat: liike-elämän ja kunnan yhteistyötä sekä vuoropuhelua ylläpidetään aktiivisesti, kunta luo edellytyksiä yrittäjyydelle ja kannustaa yrittäjiä menestykseen ja että maapolitiikka, kaavoitus, maankäytön suunnittelu, tilaratkaisut, hankintatoimi sekä yrittäjätystävällinen päätöksenteko tukevat elinkeinojen ja elinvoiman kehittämistä.

Näiden päätavoitteiden toteuttamiseksi Evijärven kunta toimii tiiviissä yhteistyössä yrittäjien, järjestöjen ja lähikuntien kanssa. Erityisen hyvää ja tiivistä yhteistyötä kunta tekee Evijärven yrittäjien kanssa. Kunnalla ja yrittäjillä on vuosittain monia yhteisiä tapaamisia ja tilaisuuksia, mm. yrittäjien ja kunnan aamukahvit. Syksyllä 2022 järjestetään Evijärvi tuottaa –tapahtuma yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Kesällä järjestetään myös Evijärvi –viikko yhteistyössä evijärveläisten järjestöjen ja yhdistysten kanssa.

Kuntaa kehitetään aktiivisesti mm. Aisaparin kautta haettavilla omilla hankkeilla ja erilaisilla yhteishankkeilla. Työllistämishanke Majakka ei saa enää rahoitusta, joten Evijärvi ja Lappajärvi hakevat yhteistyössä työllisyyttä tukevaa ESR-hanketta.

Elinkeinoelämän kehittämisen tavoitteena on saada Evijärvelle uusia yrittäjiä sekä tukea jo olemassa olevien yritysten kasvua ja kehitystä. Panostuksina elinkeinojen kehittämiseen kunta on Uusyrittäjäkeskus Neuvoa-antavan, Yrityskummien sekä Viexpon jäsenkunta. Näistä aloittavat ja jo toimivat yritykset saavat yritysneuvontaa toimintansa tueksi.

Elinkeino-työryhmä jatkaa työtään kunnan elinvoimaisuuden ja elinkeinoelämän kehittämiseksi. Evijärven yrittäjillä, MTK:lla ja Evijärven turkistarhaajilla on edustus elinkeino-työryhmässä.

Vuodelle 2022 on tehty seuraavat määrärahavaraukset elinkeinopalveluiden alaisiin projekteihin ja hankkeisiin:

Hanke	Hallinnoija	Määrärahavaraus	Hankeaika
Evijärven ja Lappajärven yhteinen työllistämishanke / ESR hanke	Evijärven kunta ja Lappajärven kunta	12 500 €	1.1.2022-2023
Leader Aisapari kuntaraha	Aisapari	12 730,00 €	2021-2028
EPANET korkeakouluverkoston koordinoinnin jatkorahoitus	Etelä-Pohjanmaan korkeakoulu yhdistys	3321 €	2022-2024
Ruokaketjun kestävä uudistumisen tutkimusjohtaja	Etelä-Pohjanmaan korkeakoulu yhdistys	200 €	1.8.2020-31.7.2025
Vetovaikuttavaa elintapaohjausta ja työvalmennusta	Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry	483,14 €	1.8.2020 - 31.7.2023
VeTek - Vetoa teknikan aloille S22066	Seinäjoen koulutuskeskus	232,29 €	1.5.2020 - 31.8.2022
Raaka-ainetta kestävästi suometsistä -hanke	Suomen Metsäkeskus	0,00 €	1.8.2020 - 31.12.2022
Osallistuminen kalatalouden toimintaryhmään / kuntaraha	Kantri ry /Leader Aisapari	443,00 €	Ohjelmakausi 2021 - 2027
Yritystoiminnan kehittäminen muuttuneessa toimintaympäristössä	Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy (E-P:n liitto)	521	1.5.2021 - 30.4.2022
Welcome2EP -hanke	Kurikan kaupunki	717,00 €	1.9.2021 - 31.8.2022
Aluehistorian ja kulttuuriperinnön professuuri	Etelä-Pohjanmaan korkeakoulu yhdistys	430,00 €	1.1.2022 - 31.12.2026
SEUTUrekry - Kansainvälisten rekrytointien tukeminen ja yritysten rekrytointivalm. Kehittäminen -hanke	Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy	833,00 €	1.1.2022 - 30.6.2023
Työ etsii tekijäänsä	Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy	3 600 €	1.11.2019- maaliskuu 2022

Lisäksi tähän kohtaan on varattu sitomaton määräraha elinkeinotoiminnan palveluihin/hankkeisiin n. 5 000 € sekä osallistuminen Kraaterijärven Geopark - toiminnan rahoitukseen 7500 € ja sitomaton Geopark -hankkeiden määräraha 5000 € joka jakaantuu vuosille 2022 – 2025.

Evijärvi on mukana seuraavissa elinkeinotoimeen liittyvissä projekteissa, joista ei makseta kuntaraha:

- Työkyky toimeksi –hanke (Hallinnoija Seinäjoen kaupunki)
- Turvallista digiä (Evijärven kunta, Kuortaneen kunta ja hallinnoija Soinin kunta)
- Landemia -hanke (hallinnoija Eteläpohjalaiset kylät Ry)
- Vapaa! – Fri! -hanke (Evijärvi kuntapilottina, hallinnoija Oikuesministeriö)

Muut palvelut kohtaan on tehty määrärahavaraus mm. seuraavista jäsenmaksuista:

- Uusyrityskeskus Neuvoa-antava 0,85 €/asukas (noin 2 030 €)
- Kraatterijärven toimijat ry 1 200 €
- Suomen Yrityskummit 450 €
- KT86/63 Aluekehitys ry 400 €
- Etelä-Pohjalaiset kylät ry 80 €

Elinkeinotoimen alle on varattu myös nuorten kesätyöllistämistukeen 2 000 €. Kunta myöntää tukea evijärveläisille yrityksille paikkakunnan nuorten työllistämiseen enintään 200 euroa/nuori.

Kauhavan kaupunki on tuottanut maaseutuhallinnon palvelut vuodesta 2013 alkaen. Vuoden 2022 määräraha on 34 000 €. Elinkeinotoimen menokohta sisältää myös toimistojen jaettavia kustannuksia.

MUUT PALVELUT	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintakulut	-229 230	-215 270	-201 960	-202 000	-202 000
Toimintatuotot	36 887	29 000	28 850	29 000	29 000
Toimintakate	-192 243	-186 270	-173 110	-173 000	-173 000

Sisäiset erät	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintakulut		0	0	0	0
Toimintatuotot	67 629	68 140	66 690	66 700	66 700
Toimintakate	67 629	68 140	66 690	66 700	66 700

Valtuustotason tavoitteet:

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Vakaan ja tasapainoisen kuntatalouden varmistaminen	<ul style="list-style-type: none"> - Suunnitelmallisella ja kustannustehokkaalla toiminnalla varmistetaan tasapainoinen kuntatalous - Talouden vuosikellon mukainen toiminta, sekä kattava ja säännöllinen talousraportointi - Taloudellisesti kestävä investointiohjelma, jossa huomioidaan myös hankkeiden käyttökustannukset 	<ul style="list-style-type: none"> - Suunnittelukaudella tilikauden tulos ylijäämäinen - Talousraportoinnin toteutuminen - Investointien toteutumisen seuranta talousraportoinnin yhteydessä
Omistajapolitiikan ja konserniohjauksen tehostaminen ja varmistaminen	<ul style="list-style-type: none"> - Kunnan edustajat toimivat edustamissaan orgaaneissa aktiivisesti kunnan kokonaisuuden mukaisesti - Kunnan edustajat informoivat kuntaa konserniohjeen mukaisesti yhteisön toiminnasta sekä noudattavat mahdollisia erikseen annettavia ohjeita - Toiminnan mittareiden kehittäminen kaikilla toimialueilla ja kuntakonsernissa - Omistajapoliittisten ohjeiden valmistelu - Sijoitustoiminnan periaatteiden päivittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Vastuulliset edustajien valinnat sekä sujuva tiedonkulku - Selkeät ja halutun tavoitteen saavuttamista tukevat mittarit - Omistajapoliittisten ohjeiden sekä sijoitustoiminnan periaatteiden päivitysten hyväksyminen
Laadukas asioiden valmistelu ja päätöksenteko	<ul style="list-style-type: none"> - Asioiden huolellinen valmistelu sekä laadukas ja oikeellinen päätöksenteko - Asianhallintaohjelmiston käytön laajentaminen päätöksenteon tueksi 	<ul style="list-style-type: none"> - Valituselimissä kumoutuneiden päätösten määrä - Käyttöön otetun asianhallintaohjelmiston laajempi hyödyntäminen
Kuntastrategian toteuttaminen	<ul style="list-style-type: none"> - Kuntastrategian linjausten huomioiminen valmistelussa ja päätöksenteossa - Strategiaa toteutetaan päätöksenteossa sekä toimenpideohjelmalla (TPO) 	<ul style="list-style-type: none"> - Strategian toteutuminen, uuden TPO:n valmistuminen ja toteutuminen

	- Kuntastrategian ohjausryhmä seuraa ja arvioi strategian sekä toimenpideohjelman toteutumista ja valmistelee uuden toimenpideohjelman hallituksen päätettäväksi	
Aktiiviset ja osallistuvat kuntalaiset	<ul style="list-style-type: none"> - Osallistumismahdollisuuksia on tarjolla kaikenikäisille kuntalaisille - Kylien kehittämisrahalla aktivoidaan koko kuntaa, kaikkia kyliä ja toimijoita - Osallistavan budjetoinnin käytön laajentaminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Toimiva hallitus, valtuusto ja lautakunnat - Kunta mahdollistaa nuorisovaltuuston sekä vanhus- ja vammaisneuvoston toiminnan - Kunnan ja kylien hankkeet

KUNNANHALLITUS	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintakulut	-1 052 505	-947 250	-1 129 420	-979 000	-979 000
Toimintatuotot	68 754	44 000	48 850	49 000	49 000
Toimintakate	-983 751	-903 250	-1 080 570	-930 000	-930 000

Sisäiset erät	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintakulut	-50 380	-53 790	-56 190	-56 100	-56 100
Toimintatuotot	77 129	77 640	76 190	76 200	76 200
Toimintakate	26 749	23 850	20 000	20 100	20 100
Poistot	-5.499	-6 210	-3 420	-3 400	-3 400
Vyörytyserät m	-4 260				
Vyörytyserät t	57 521				

4.2. Terveydenhuolto

Terveydenhuolto sisältää perusterveydenhuollon, ympäristöterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon laskutuksen kustannukset.

Vuoden 2007 alusta Evijärven perusterveydenhuollon palvelut on tuotettu Kuntayhtymä Kaksineuvoisen toimesta. 1.1.2019 alkaen Kuntayhtymän Kaksineuvoisen jäsenkunnat ovat Evijärvi ja Kauhava. Vuoden 2022 jälkeen perusterveydenhuolto siirtyy hyvinvointialueen järjestettäväksi.

Perusterveydenhuolto sisältää perusterveydenhuollon ostopalvelut 1 279 890 € sekä KuEL-maksuja 79 000 €. Vuoden 2021 talousarviossa vastaavat luvut ovat 1 167 810 € ja 83 000 €.

Perusterveydenhuoltoon sisältyvään ympäristöterveydenhuoltoon on varattu 72 500 €:n määräraha, vuoden 2020 toteuma oli 56 173 €.

Perusterveydenhuollon ostokulut (pl. ympäristöterveydenhuolto) jokaista asukasta kohden tulevat olemaan vuositasolla noin 545 €/asukas ja kuukausitasolle muutettuna noin 45 €/asukas/kk.

PERUSTERVEYDENHUOLTO	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintakulut	-1 536 367	-1 322 010	-1 431 390	-151 500	-151 500
Toimintatuotot					
Toimintakate	-1 536 367	-1322 010	-1 431 390	-151 500	-151 500

Evijärven kunta kuuluu jäsenenä Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin, jolta pääsääntöisesti ostetaan erikoissairaanhoidon palvelut. Sairaanhoitopiiri tuottaa maakunnan alueella ensihoitopalvelut. Yksittäisten kuntalaisten erikoissairaanhoidon palveluja ostetaan myös muilta sairaanhoitopiireiltä mm. Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä. Erikoissairaanhoidon sisältää erikoissairaanhoidon 3 936 000 euron palvelujen ostovarauksen ja varauksen KuEL maksuihin 30 400 €.

Vuodesta 2017 alkaen Evijärven kunnan erikoissairaanhoidon laskutus on kulkenut Ky Kaksineuvoisen kautta ja erikoissairaanhoidon kustannukset sisältyvät Ky Kaksineuvoisen vuoden 2021 talousarvioon muiden jäsenkuntien tapaan. Erikoissairaanhoidon palvelujen ostokulut jokaista asukasta kohden tulevat olemaan vuositasolla noin 1 676 €/asukas ja kuukausitasolle muutettuna noin 140 €/asukas/kk.

ERIKOISSAIRAANHOITO	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintakulut	-3 984 387	-3 956 500	-3 966 400	-30 500	-30 500
Toimintatuotot					
Toimintakate	-3 984 387	-3 956 500	-3 966 400	-30 500	-30 500

TERVEYDENHUOLTO	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintakulut	-5 520 754	-5 278 510	-5 397 790	-182 000	-182 000
Toimintatuotot					
Toimintakate	-5 520 754	-5 278 510	-5 397 790	-180 000	-182 000

Hyvinvointialueen alkaessa vuoden 2023 alusta ja terveydenhuollon järjestämisvastuun siirtyessä sille siirtyy terveydenhuollon kustannukset pois kunnalta. Suunnitelmavuosissa näkyy kunnan vastuulle jäävien palveluiden osuus, joita ovat ympäristöterveydenhuolto. Ympäristöterveydenhuolto sisältyy nykyisellään perusterveydenhuoltoon. Lisäksi kuluiksi jäävät vastuut eläkemenoperusteisista maksuista.

4.3. Sosiaalitoimi

Sosiaalitoimi sisältää Kaksineuvoisen palvelujen ostolaskutuksena sosiaalipalvelut 1 820 860 €, johon sisältyy myös Eskoon kulut, sekä Kaksineuvoisen palvelujen ostolaskutuksena vanhuspalvelut 3 310 050 €. Lisäksi on määräraha 21 520 € palveluliikenteeseen. Tämä määräraha ei kuitenkaan sisälly sosiaalitoimen määrärahoihin. Sosiaalitoimen kulut jokaista asukasta kohden tulevat olemaan vuositasolla noin 2 185 €/asukas ja kuukausitasolle muutettuna noin 182 €/asukas/kk. Lisäksi määrärahaan sisältyy kunnan menona Kelan suoraan laskuttama lasten kotihoidon tuki, johon on varattu 100 000 € vuodelle 2022.

SOSIAALITOIMI	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintakulut	-5 422 826	-5 216 540	-5 330 790	-280 000	-280 000
Toimintatuotot					
Toimintakate	-5 422 826	-5 216 540	-5 330 790	-280 000	-280 000

Hyvinvointialueen alkaessa vuoden 2023 alusta ja sosiaalitoimen (sosiaali- ja ikäihmisten palvelut) järjestämisvastuun siirtyessä sille siirtyy sosiaalitoimen kustannukset pois kunnalta. Suunnitelmavuosissa näkyy kunnan vastuulle jäävät osuudet, joita ovat palveluliikenne, työpajatoiminta, työmarkkinatuen kuntarahoitus, lasten kotihoidon tuki sekä vastuut eläkemenoperusteisista maksuista.

Kuntayhtymä Kaksineuvoisen tuottamat palvelut yhteensä (Ky Kaksineuvoisen talousarviosta):

Ky Kaksineuvoinen	TP 2020	TA 2021	TA 2022
Sosiaalipalvelut	2 229 612	2 069 940	1 820 860
Ikäihmisten palvelut	2 957 107	2 899 520	3 310 050
Perusterveydenhuolto yht.	1 397 978	1 167 810	1 279 890
YHTEENSÄ	6 584 697	6 137 270	6 410 800
kasvu %		-6,8 %	9,6 %
Erikoissairaanhoito	3 951 458	3 923 000	3 936 000
kasvu %		-0,7 %	0,3 %
KAIKKI YHTEENSÄ	10 536 155	10 060 270	10 346 800
kasvu %		-6,3 %	2,9 %
Muut palvelut			
Palveluliikenne	23 512	18 830	21 520

Kuntayhtymä Kaksineuvoisen vastuulla oleva toiminta siirtyy aluehallinnon järjestettäväksi vuonna 2023, joten sen toiminnan osalta ei ole esitetty arvioita suunnitelmavuosille 2023 ja 2024. Sosiaali- ja terveystoimen siirtyessä aluehallinnon vastuulle, kuntayhtymä Kaksineuvoisen lakkautumisen myötä palveluliikenne ja työpajatoiminta jää kunnan vastuulle 1.1.2023. Kunta selvittää palveluliikenteen tarpeet ja huolehtii siitä, että palveluliikenne jatkuu vähintään nykyisellä laajuudella. Työpajatoimintaa jatketaan omana toimintana, ellei sopivaa yhteistyökumppania löydetä.

4.4. Sivistyslautakunta

Sivistystoimen toimialaan kuuluvat varhaiskasvatus, esiopetus, koululaisten iltapäivätoiminta, perusopetus, lukiokoulutus, musiikkitoiminta (konservatorio), ammatillinen ja aikuiskoulutus (kansalaisopisto), kirjasto, kulttuuri, museo, liikunta, nuorisotyö ja ehkäisevä päihdetyö.

Talousarvioehdotuksessa koko sivistystoimen toimintakulut kasvavat edelliseen vuoteen verrattuna 4,5 % (239.310 €), toimintatuotot 117,9 % (80.970 €) ja toimintakate 3 % (158.340 €). Toimintatuottojen kasvu johtuu pääosin hankkeiden tuloista, jos hanke ei toteudu, jää sekä tulo että menot toteutumatta.

Sivistystoimessa on vuosien 2022-23 aikana mietittävä koko sivistystoimen ja koulujen johtajuuden sekä liikunta- ja ulkoilualueiden hoidon ja viikonloppupäivystyksen järjestäminen suunnittelukauden jälkeen.

4.4.1 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen palvelut ostetaan edelleen Kauhavan kaupungilta. Päiväkodin tilat ja tilojen osalta tarvittava henkilöstö ovat kunnan omaa toimintaa. Määräraha on varattu edelleen myös päiväkodin satelliitille sekä mahdollisesti muualta ostettaville varhaiskasvatuspalveluille. Tuloissa on huomioitu mahdollisesti muualle myytävien varhaiskasvatuspalveluiden tulot.

Päiväkodin aterioista lounas, välipala ja päivällinen tehdään koulupäivinä koulukeskuksen keittiössä, koulun lomien aikana ja viikonloppuina ateriat ostetaan ky Kaksineuvoselta Antinrinteen toimipisteestä. Satelliittiryhmän ateriat ostetaan myös koulupäivinä

Antinrinteeltä. Perhepäivähoidon kulut laskevat edellisestä vuodesta, koska perhepäivähoitajien määrä on laskenut. Kulut on laskettu viiden perhepäivähoitajan mukaan. Yhteensä varhaiskasvatuksen kulut nousevat 7,6 %.

Esioppilaiden varhaiskasvatusta järjestetään Kirkonkylän koulussa. Varhaiskasvatuksesta peritään sosiaali- ja terveyshuollon asiakasmaksuista annetun lain ja Kauhavan kaupungin päätösten mukaiset maksut. Särkikylän koulussa varhaiskasvatusta tarvitsevat esikoululaiset voivat osallistua koululaisten iltapäivätoimintaan tai hakea varhaiskasvatuspaikkaa Kauhavan kaupungilta. Esioppilaiden varhaiskasvatuskulut ovat talousarviossa omalla kustannuspaikallaan.

VARHAISKASVATUS	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintakulut	- 731 989	- 761 000	-819 010	-830 500	-830 500
Toimintatuotot	8 978		6000	2000	2000
Toimintakate	- 723 012	- 761 000	-813 010	-828 500	-828 500

4.4.2 Perusopetus

Perusopetuksen toimintakulut nousevat 2 %. Nousu johtuu henkilöstökulujen noususta, mihin vaikuttaa sopimuksen mukaiset palkankorotukset, sekä eläkemenoperusteisen eläkemaksun noususta. Lisäksi ict-palvelut ja lämmitys- ja sähkökulut nousevat.

Perusopetusta järjestetään kahdessa alakoulussa ja yhdessä yläkoulussa sivistyslautakunnan lukuvuodeksi päättämän tuntikehyksen mukaisesti.

Opetus annetaan Kirkonkylän koulussa pääsääntöisesti vuosiluokittain yhdessä tai kahdessa opetusryhmässä. Alkuopetuksessa toteutetaan tarpeen mukaan luokatonta alkuopetusta. Särkikylän koulussa opetus annetaan pääsääntöisesti yhdysluokkaopetuksena.

Yläkoulussa vuosiluokat jaetaan pääsääntöisesti kahteen ryhmään. Syksyllä 2021 aloitaneelle Jopo –ryhmälle on varattu määräraha myös syksyllä 2022 alkavalle lukuvuodelle. Ohjaajaresurssi tarkistetaan vuosittain.

Koululaisten iltapäivätoimintaa järjestetään omana toimintana alakouluilla päivittäin klo 12.30–17.00. Iltapäivätoiminnasta peritään sivistyslautakunnan päätöksen mukainen maksu, joka tarkistetaan vuosittain.

Kaikilla kouluilla järjestetään kerhotoimintaa opetushallituksen myöntämän kerhorahan puitteissa sekä opetus- ja kulttuuriministeriön koko Suomi harrastaa avustuksella. Perusopetuksessa on varattu määräraha yhteistoiminnassa muiden kuntien kanssa Oti –hankkeeseen (Oppimisen tuki ja inklusio) Sitko –hankkeeseen (Sitottava kouluyhteistyö). Lisäksi esi- ja perusopetus on mukana opetushallituksen rahoittamassa Järviseedun koodikoulu –hankkeessa.

Perusopetuksen tuntikehys	2018-2019	tuntia/oppilas	2019-2020	tuntia/oppilas	2020-2021	tuntia/oppilas	2021-2022	tuntia/oppilas
Alakoulu	371	1,7	391	1,8	393	1,9	347	1,7
Keskikoulu	224	2,9	182	2,4	189,5	2,3	197	2

PERUSOPETUS	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2023
Toimintakulut	- 3 056 100	- 3 084 970	- 3 146 600	- 3 240 000	- 3 240 000
Toimintatuotot	74 487	37 850	63 000	40 000	40 000
Toimintakate	- 2 981 613	- 3 047 120	- 3 083 600	- 3 200 000	- 3 200 000

Oppilasmäärä	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kirkonkylä	132	134	130	134	120	108
Lahdenkylä	42	41	36	34	38	41
Särkikylä	22	16	19	20	17	11
Keskikoulu	79	87	88	88	96	100
Yhteensä	275	278	273	276	271	250

4.4.3 Lukio

Lukion toimintakulut nousevat edelliseen vuoteen verrattuna 4,7 %. Menoissa on huomioitu oppivelvollisuuden piteneminen 18 ikävuoteen saakka ja opiskelun maksuttomuus opiskelijalle.

Lukion kurssit järjestetään siten, että opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa lukio kolmessa vuodessa. Osallistujamäärältään pieneksi jääviä kursseja toteutetaan osittain itsenäisesti opiskellen tai yhdessä Järviseudun ja Kauhavan lukioiden kanssa. Äidinkielen opetus ostetaan Lappajärven lukiolta. Opiskelijoita kannustetaan valitsemaan myös verkkokursseja. Kemian perusopintoja Tampereen teknillisen yliopiston tutkintovaatimusten mukaan on mahdollisuus valita edelleen.

Lukiossa on lukuvuonna 2021 - 22 opiskelijoita 62 (edellisenä lukuvuonna 78), joista alkavia 13, jatkavia 15 ja päättäviä 34. Muista kunnista tulevia opiskelijoita on yhteensä 22.

LUKIO	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintakulut	-778 636	- 774 110	- 810 820	-830 000	-830 000
Toimintatuotot	39 065	18 000	12 100	20 000	20 000
Toimintakate	-739 572	- 756 110	- 798 720	-810 000	-810 000

4.4.4 Sivistystoimen muut vastualueet

Vapaan sivistystyön palvelut tuottaa Järvilakeuden kansalaisopisto. Kuntaosuuteen on varattu opiston ilmoituksen mukaan sama määrä kuin edellisenä vuonna, 43 000 € sekä eläkemenoperusteista eläkekulua 5 700 €.

Evijärvellä on Keski-Pohjanmaan Konservatoriossa 20 paikkaa. Kuntaosuus on 950 €/opiskelija. Määräraha on varattu siten, että kaikki oppilaspaiikat voivat olla käytössä.

Järvilakeuden kansalaistopisto järjestää taiteenperusopetusta teatteritaiteessa ja Keski-Pohjanmaan konservatorio musiikissa ja tanssitaiteessa.

Kirjaston määrärahavaraus vuodelle 2022 on 145 010 €, nousua edelliseen vuoteen verrattuna on 2,4 %. Investoinneissa on varattu määräraha Hublet –tietojärjestelmän hankkimiseen.

Kulttuuritoimen määrärahavaraus on 7 510 € (edellisenä vuonna 4 250 €).

Museotoimen määrärahavaraus vuodelle 2022 on 30 910 €, laskua edelliseen vuoteen verrattuna on 26,5 %. Palkoissa on varattu raha kahden kesäaikaisen työntekijän palkkaamiseen. Väinöntalo eläväksi hankekohtaan on varattu määräraha jatkohankkeelle.

Liikuntatoimen määrärahavaraus vuodelle 2022 181 070 €, nousua edelliseen vuoteen on 7,4 % (12 470 €). Nousu johtuu Liikkumattomat työikäiset –hankkeeseen varatusta määrärahasta. Edelleen on varattu rahaa uimahallimatkojen järjestämiseen. Kaukaloiden ja luistelualueen jäädytys ja hoito järjestetään ostolpalveluna. Investointiosassa on lisäksi varattu määrärahaa liikuntasalin laajennukseen sekä ulkoilualueiden viihtyisyyden ja toiminnallisuuden parantamiseen. Toiminnassa painotetaan edelleen liikuntaa edistäviä kampanjoita.

Nuorisotoimen määrärahavaraus vuodelle 2022 on 122 410 €, nousua edelliseen vuoteen on 118,4 % (66 350 €). Summa sisältää myös nuorisotilan kustannuksiin ja nuorisovaltuuston toimintaan varatun rahan sekä Liikkuva opiskelu –hankkeen, Harrastuksia tarjoava Evijärvi –hankkeen ja omavastuu aluehallintovirastoon tukemiin kerhoihin. Et-sivä nuorisotyö ostetaan edelleen Kauhavan kaupungilta, nuorisotilojen valvonta ostetaan 4H-yhdistykseltä.

Valtuustotason tavoitteet suunnitteluvuosille 2022-2024:

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Oppilasmäärään sopeutettu, oppilaalle oikean kokoinen ja tasa-arvoinen kouluverkko.	<ul style="list-style-type: none"> - Kouluverkosta päättäminen suunnitelman mukaisesti - Kopa –hankkeen jatkaminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Päättös kouluverkosta tehty ja toteutettu - Päättös Kopa –hankkeen toimenpiteistä ja aikataulutuksesta tehty
<p>Koulukeskuksen alueen kokonaissuunnitelman toteuttamisen jatkaminen.</p> <p>Kokonaissuunnitelman päivitys seuraavalle suunnittelukaudelle ottaen huomioon keskikoulun ja lukion tilatarpeet</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Koulukeskuksen piha-alueen turvallisuutta ja liikennejärjestelyjä parannetaan - Kartoitetaan keskikoulun ja lukion tilatarpeet ja päivitetään koulukeskuksen alueen kokonaissuunnitelma 	<ul style="list-style-type: none"> - Liikennejärjestelyt ja piha-alueen turvallisuuden parantaminen toteutettu - Uusi suunnitelma valmis tämän suunnittelukauden loppuun mennessä
Varhaiskasvatuksen lapsikohtainen, peruskoulun oppilaskohtainen ja lukion opiskelijakohtainen kustannus on enintään samaa tasoa kuin vastaavan kokoisissa kunnissa/oppilaitoksissa keskimäärin.	<ul style="list-style-type: none"> - Talouden tarkka seuranta 	<ul style="list-style-type: none"> - €/lapsi - €/oppilas ja opiskelija
Kuntalaisten hyvinvoinnin lisääminen	<ul style="list-style-type: none"> - Selvitetään liikuntasetelin käyttöönoton mahdollisuus yli 70-vuotiaille - Hanke lasten ja nuorten sekä huoltajien hyvinvoinnin tukemiseksi 	<ul style="list-style-type: none"> - liikuntaseteli mahdollisesti käytössä - onko seteli lisännyt yli 70-vuotiaiden liikkumista - hankkeen käynnistyminen

<p>Varhaiskasvatuksen haasteisiin vastaaminen palvelun laatu ja tehokkuus varmistuen</p> <ul style="list-style-type: none"> - tilantarve - vakalain muutokset - henkilöstömitoitukset 	<ul style="list-style-type: none"> - Säännölliset varhaiskasvatuksen yhteistoimintasopimuksen mukaiset arvioinnit palvelun tuottajan kanssa edelleen - pieni tyytyväisyyskysely lapsille ja huoltajille vuosittain, laajempi kolmen vuoden välein 	<ul style="list-style-type: none"> - henkilöstöä ja tiloja/paikkoja on oikeassa suhteessa lapsimäärään
--	---	---

Muiksi tavoitteiksi sivistyslautakunta asettaa:

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Sisäliikuntatilan laajenuksen valmistuminen	<ul style="list-style-type: none"> - Liikuntasalin rakentaminen 	<ul style="list-style-type: none"> - uusi sali on valmis
<p>Lukio säilyy elinvoimaisena</p> <p>Lukion markkinointia nuorille tehostetaan</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 9. luokkalaisista puolet hakee omaan lukioon - Nuorisovaltuuston ja oppilaskunnan ehdotus markkinoinnista (mitä, missä ja miten) 	<ul style="list-style-type: none"> - Lukion alkavien opiskelijoiden määrä - Lukioon tulee muualta vähintään viisi opiskelijaa
<p>Kuntalaisten liikunnan ja kulttuurin harrastaminen lisääntyy, hyvinvointi lisääntyy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Liikkumattomat työikäiset -hanke - Koulutetaan kulttuuri- ja liikuntakavereita, markkinoidaan toimintaa - Suunnistustaidon ja kompassin käytön opetusta kiintorastiradalla - Selvitetään valaistuksen toteuttamista eri kylille tehtyjen kuntoiluvälineiden alueelle - Harrastuksia tarjoava Evijärvi 	<ul style="list-style-type: none"> - Liikuntaryhmien ja osallistuneiden määrä - Kavereiden ja kaverrattavien määrä ja osallistuminen - kompassin käytön opetusta ja kiintorastiradan markkinointi - valaistuksen toteuttaminen
<p>Lasten ja nuorten osallisuuden lisääminen</p> <p>Nuorisovaltuuston toiminnan vakiinnuttaminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lapsivaikutusten arvioinnin (Lava) käyttöönotto kaikessa lapsia koskevassa päätöksenteossa - Nuorisovaltuuston budjetissa määräraha osallistavaan budjetointiin 	<ul style="list-style-type: none"> - Lavausten määrä - Lasten kuulemisten/osallistamisten määrä - Nuorisovaltuuston tekemät aloitteet, kannanotot, muu toiminta
<p>Kirjaston palvelujen markkinointi.</p> <p>Lukemisharrastuksen edistäminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kotisivujen päivittäminen ja kirjaston palveluiden (esim. äänikirjat) mainostaminen - Säännöllinen kokoelmatyö - Lasten kirjastotapahtumat ja esim. lukukampanjat 	<ul style="list-style-type: none"> - Kirjaston kävijämäärä, käyntikerrat, lainaajien määrä ja lainausmäärä
<p>Sähköisten oppimisympäristöjen ja alustojen käyttäminen opetuksessa edelleen, taitojen ylläpitäminen ja kehittäminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kaikilla kouluilla on käytettävissä sähköisiä opetusvälineitä - Vuosittain pyritään lisäämään jokaisella koululla oppilaskoneita yhden luokallisen verran - Opettajat osallistuvat Koodikouluun tv-t-suunnitelman järjestelmällinen toteuttaminen oppilaiden ja opettajien osalta, koulu- ja opettajakohtainen suunnitelma toteuttamisesta sekä koulutusta 	<ul style="list-style-type: none"> - Koneiden ja laitteiden määrä ja käyttö - Koodikouluun osallistuneiden määrä - Oma suunnitelma ja sen toteuttaminen
<p>Kaikki 9. –luokkalaiset saavat päättötodistuksen ja toisen asteen opiskelijat ylioppilastutkinnon tai ammattitutkinnon</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Koulussa on riittävä määrä päteviä opettajia, erityisopettajia ja koulunkäynninohjaajia - jopo-luokka 	<ul style="list-style-type: none"> - päättötodistuksen saaneet vs ilman päättötodistusta jääneet

SIVISTYSLTK	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintakulut	- 5 160 356	- 5 265 370	- 5 504 680	- 5 780 000	- 5 780 000
Toimintatuotot	134 680	68 650	149 620	145 000	145 000
Toimintakate	- 5 025 676	- 5 196 720	- 5 355 060	- 5 635 000	-5 635 000

Sisäiset erät	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintakulut	-118 613	-120 280	-126 740	-121 000	-121 000
Toimintatuotot					
Toimintakate	-118 613	-120 280	-126 740	-121 000	-121 000
Poistot	-310 681	-282 260	-296 230	-314 600	-320 600
Vyörytyserät m	-44 012				

4.5. Tekninen lautakunta

Teknisen lautakunnan talousarviokohtaan sisältyvät teknisen toimen hallinto, rakennusvalvonta, ympäristöhuolto, puistot ja yleiset alueet, maa- ja metsätilat, liikenneväylät, liiketilojen ja asuntojen vuokrauspalvelut, kunnan kiinteistöjen ylläpito, Sillankorvan leirintäalue sekä palo- ja pelastustoimi.

Puunmyyntituloja arvioidaan saatavan talousarviovuoden aikana 45 000 €, metsänhoidon toimintakuluihin on varattu 11 270 €. Puunmyyntituloissa ei ole vuodelle 2022 huomioitu yhteismetsän mahdollisia tuottoja.

Kaavoitukseen on varattu määräraha keskustan alueen kokonaisuutensa päivittämiseen 40 000 €. Kaavapäivitys toteutetaan alueittain erillisinä kokonaisuuksina. Kaavapäivityksen edellytyksenä oleva pohjakartaston laatiminen on jo meneillään.

Rakennustarkastajan palvelut sekä ympäristösihteerin palvelut ostetaan Lappajärven kunnalta. Rakennustarkastaja on Evijärvellä kaksi päivää viikossa. Ympäristösihteerin ohjeistavat myös puhelimitse Lappajärveltä. Rakennustarkastajan palvelun ostoon Lappajärven kunnalta on varattu 19 200 € ja ympäristösihteerin palvelunostoon 20 000 €.

Yksityisteiden tiehoitokuntien vuosittaiseen avustamiseen on varattu 55 000 €. Kyseisellä rahalla avustetaan myös yksityisteiden perusparannushankkeita. Kunnan hallinnoimien kaavateiden kunnossapitoon on varattu 15.000 €.

Puistojen ja yleisten alueiden puhtaanapitoon sekä kunnossapitoon on vuodelle 2022 varattu 10 100 €.

Kunnalla on vuokratalokiinteistöjä yhteensä 10 kpl, joissa vuokrattavia asuntoja on yhteensä 108 kpl. Kunnalla on lisäksi yksi vuokra-asunto As Oy Evijärven Aallossa.

Kunnan omistamia asunto-osakeyhtiöitä ovat As. Oy Kultalahti, As. Oy Nykälänaho ja As. Oy Tervahauta, Yhtiöiden isännöintitehtävät ovat kunnalla. Vuokratalokiinteistöjen kunnossapito ja vuokraaminen kuuluvat tekniselle toimelle.

Vuoden 2022 aikana teetetään kunnan taseessa olevien vuokratalokiinteistöjen yhtiöittämisselvitys vuokratalojen yhtiöittämisiksi. Yhtiöittämisen jälkeen kunnan vuokratalot eivät ole suoraan kunnan taseessa.

Rivitalokiinteistöille on tehty tulevan 10 vuoden korjaustarveselvitys. Vuokra-asuntoja kunnostetaan pääosin asukasvaihtojen yhteydessä. Vuokrataloikiinteistöjen toimintakuluihin vuodelle 2022 on kokonaisuudessaan varattu 433 730 €. Vuokratuloja nykyisellä hintatasolla arvioidaan kertyvän 416 730 €, joten toimintakulujen kattamiseksi tulee harvittavaksi mahdollisia vuokran korotuksia.

Evijärven kunnostamiseen on investointiosaan varattu 50 000 €. Evijärven kunnostamiseen on lisäksi haettu Ely-keskukselta hankeavustusta.

Talousarvion investointiosassa on varattu rahaa 15 000 € kiinteistön Timberbacka maa-alueen puhdistamiseen. Kyseinen maa-alue on joutomaa-aluetta, jolla on aikoinaan varastoitu sähköpylväitä.

Talousarvion investointiosassa on varattu rahaa 40 000 € ulkoilualueiden viihtyisyyden ja/tai toiminnallisuuden parantamiseen. Kyseistä summaa ei ole kohdistettu suoraan mihinkään tiettyyn toimenpiteeseen, vaan sen tarkempi käyttötarkoitus tarkentuu vuoden kuluessa.

Kirkonkylän koulun liikuntasalin laajentaminen on aloitettu vuonna 2021 ja se valmistuu vuoden 2022 kesän aikana. Talousarviovuodelle 2022 investointiosaan liikuntasalin laajentamiseen on varattu 920 000 €.

Vuonna 2020 valmistui uusi vesijohdon runkolinja vesitornilta Hietakankaan vesilaitokselle. Vuoden 2022 investointiosaan on varattu rahaa haaroittuvien linjojen yhdistämiseen uuteen runkovesilinjaan. Haarojen yhdistämisen jälkeen vanha runkolinja vesitornilta Hietakankaalle voidaan kokonaan poistaa käytöstä.

Investointiosaan vuodelle 2022 on varattu rahaa 40 000 € teknisen toimen uuden pakettiauton hankintaan.

TEKNINEN TOIMI	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintakulut	- 1 436 491	- 1 385 830	- 1 365 550	- 1 406 000	- 1 406 000
Toimintatuotot	746 524	782 140	780 940	785 000	785 000
Toimintakate	-689 967	- 603 690	- 584 610	- 621 000	- 621 000

Etelä-Pohjanmaan aluepelastuslaitos vastaa palo- ja pelastustoimesta keskuspaikkanaan Seinäjoki. Vuokratuloja arvioidaan kertyvän 105 600 € ja ostopalveluihin pelastuslaitokselta varataan 241 390 €. Muut kulut ovat kiinteistöön kohdistuvia ylläpitokuluja ja eläkemeno-perusteisia maksuja.

PALO- JA PELASTUSTOIMI	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Palvelujen ostot pelastuslaitokselta	-227 424	- 241 390	-241 390	0	0
Muut kulut	-50 486	- 43 270	-44 120	- 44 000	- 44 000
Vuokratulot pelastuslaitokselta	105 549	104 800	105 600	106 000	106 000
Muut tulot	68				
Toimintakate	-172 293	- 179 860	-179 910	62 000	62 000

Pelastustoimen järjestäminen siirtyy hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta. Suunnitelmavuosilta 2023 ja 2024 on poistettu palo- ja pelastustoimen palvelun ostot.

Valtuustotason tavoitteet:

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Turvallisen ja viihtyisän asuin- ympäristön luominen	- Kunnan hallinnoimia liikenne- väyliä sekä niihin liittyviä viher- alueita kunnostetaan ja siisti- tään. Keskustan alueella olevia puisto- ja viheralueita siistitään.	- Kunnan hallinnoimat kaa- vatiet mursketetaan vuosit- tain / tarpeen mukaan. - Kaavateiden viheralueet sekä puistoalueet siistitään niitoin ja raivauksin tarpeen mukaan 2-4 krt/kesä.
Investointiprojektien käynnisty- minen ja valmistuminen ja- kaantuu tasaisesti koko vuo- delle	- Hankkeiden valmistelu ja suunnitelmien laatiminen aloitetaan tarpeeksi ajoissa ja tuodaan päätöksentekoon valmistelun investointiaikataulutuksen mukaisesti	- Investointihankkeet käynnistyvät ja valmistuvat investointiaikataulutuksen mukaisesti.
Vuokra-asuntojen käyttöasteen pitäminen korkeana	- Huoneistot ja niiden ympäristö pidetään siistissä ja viihtyisässä kunnossa remontoineilla	- Vuokra-asuntojen käyttöaste on vähintään 80 %
Tarpeettomista omistuksista luopuminen	- Luovutaan valikoiduista kunnalle tarpeettomista vuokra-asunnoista ja muista kiinteistöistä	- Myytyjen tai purettujen rakennusten ja kiinteistöjen lukumäärä

TEKNINEN LTK	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintakulut	- 1 714 401	- 1 670 490	-1 651 060	- 1 450 000	- 1 450 000
Toimintatuotot	852 141	886 940	886 540	891 000	891 000
Toimintakate	- 862 260	- 783 550	-764 520	- 559 000	- 559 000

Sisäiset erät	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintakulut	-112 609	-98 690	-103 280	-103 000	-98 700
Toimintatuotot	164 809	170 480	187 080	179 900	170 500
Toimintakate	52 200	71 790	83 800	76 900	71 800
Poistot	-270 531	-316 490	-329 400	-335 000	-340 000
Vyörytys erät m	-9 249				

Teknisen toimen toimintakulujen kokonaissumma on 1 651 060 €. Muutosta edellisvuoden talousarvioon nähden on -1,2 %. Toimintakate on -764 520 €.

4.6. Vesihuoltolaitos

Vesihuoltolaitoksen talousarvio laaditaan erillisinä sekä vesilaitokselle, että jätevesilaitokselle. Taulukointi on lisäksi vesihuoltolaitokselle yhteensä.

Vesilaitoksen toimintatuottoja arvioidaan kertyvän nykyisellä hintatasolla 460 000 €. Toimintakuluja arvioidaan kertyvän 353 920 €, josta henkilöstökuluja on 149 300 €, pohjaveden hankintakuluja Lappajärven vesiosuuskunnalta 125 000 €, muita palvelunostokuluja 43 100 € ja ylläpito- ja kunnossapitokuluja 36 520 €.

Vesilaitoksen vesijohtoverkosta on uusittu ja suurennettu kriittisimmiltä osin viimevuosien aikana. Vesijohtoja suurentamalla on saatu vähennettyä haitallisia painevaihteluja syksyisin suurimman vedenkulutuksen aikana.

Vesilaitoksen vesijohtoverkoston peruskorjaukseen ja runkolinjojen uusimiseen on varattu talousarvion investointiosaan vuodelle 2022 20 000 €.

Evijärvellä merkittävä vedenkuluttaja on turkistarhaus. Mikäli turkiseläinten määrä vaihtelee vuosittain suuresti, vaihtelevat vedenmyynnistä saatavat tulot samassa suhteessa.

Viemärlaitoksen tulos on pitkään ollut alijäämäinen. Viemärlaitoksen toimintatuotot muodostuvat viemäriverkostoon kuuluvien kiinteistöjen osalta pääosin veden kulutukseen perustuvasta jätevesimaksusta sekä liitäntäpistemaksusta. Jätevesimaksun ja liitäntäpistemaksun portaittainen nostaminen sekä toiminnan kehittäminen taloudellisemmaksi ovat kuitenkin pakollisia alijäämän kattamiseksi. Vuoden 2022 talousarvioon on laskettu jätevesimaksun korotus siten, että kulutukseen perustuvaa jätevesimaksua on korotettu 0,2 € / m³.

0,2 €:n korotus jätevesimaksun kuutiohintaan tuo viemärlaitokselle toimintatuottoja vuodelle lisää n. 10 500 €.

Viemärlaitoksen toimintatuottoja arvioidaan kertyvän 125 000 €.

Toimintakuluja arvioidaan kertyvän 122 100 €, josta henkilöstökuluja on 35 350 €, palvelunostokuluja 50 150 € ja ylläpito- ja kunnossapitokuluja 36 600 €.

Valtuustotason tavoitteet:

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Vesilaitoksen talousveden toimituksen hukkaprosentti pysyy erittäin alhaisella tasolla	- Puhtaanveden toimitusmäärän vaihtelua seurataan vuorokausittain ja merkittäviin poikkeavuuksiin reagoidaan nopeasti	- Toimitetun veden hukkaprosentti alle 3 %
Talousveden laadukas toimitaminen koko kunnan alueelle	- Hietakankaan vedenottamon toisen kaivon saneeraus	- Hietakankaan vesilaitoksen vanha vedenottoaivo on saneerattu
Ylläpidetään vesioikeuden määräämien lupaehtojen täyttymistä viemärlaitoksella	- Viemärlaitoksen mikrobitoimintaa ylläpidetään ja käynnissä pysymistä seurataan mittauksilla	- Jätevedenpuhdistamon näytteiden tulee täyttää lupaehtojen mukaiset vaatimukset

VESILAITOS	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintakulut	-336 979	- 332 070	- 353 920	- 335 000	- 335 000
Toimintatuotot	459 161	468 000	460 000	460 000	460 000
Toimintakate	122 182	135 930	106 080	125 000	125 000

Sisäiset erät	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintakulut	-23 686	-28 450	-28 470	-28 000	-28 000
Toimintatuotot	35 275	30 000	30 000	30 000	30 000
Toimintakate	11 589	1 550	1 530	2 000	2 000
Poistot	-84 978	-131 000	-121 900	-122 000	-122 000

VIEMÄRILAITOS	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintakulut	- 186 352	- 166 100	- 122 100	- 166 100	- 166 100
Toimintatuotot	115 691	116 800	126 800	130 000	130 000
Toimintakate	- 70 661	- 49 300	4 700	- 36 000	- 36 000

Sisäiset erät	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintakulut	-8 923	-7 910	-9 090	-9 000	-9 000
Toimintatuotot	36 998	31 000	30 500	31 000	31 000
Toimintakate	28 075	23 090	21 410	22 000	22 000
Poistot	-72 508	-71 950	-73 000	-75 000	-75 000

VESIHUOLTOLAITOS	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintakulut	- 523 331	- 498 170	- 476 020	- 501 100	- 501 100
Toimintatuotot	574 852	584 800	586 800	590 000	590 000
Toimintakate	51 521	86 630	110 780	88 900	88 900

Sisäiset erät	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintakulut	-32 610	-36 360	-37 560	-37 000	-37 900
Toimintatuotot	72 274	61 000	60 500	61 000	61 000
Toimintakate	39 664	24 640	22 940	24 000	24 100
Poistot	-157 486	-202 950	-194 900	-197 000	-201 000

Vesihuoltolaitoksen toimintakulujen loppusumma talousarviossa on 476 020 €. Muutos edellisvuoden talousarvioon nähden on – 4,4 %.

Vesihuoltolaitoksen toimintatuotot ovat 586 800 €, joten toimintakate on 110 780 €.

VESILAITOKSEN TULOSLASKELMA							
Ulkoiset+sisäiset	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	
LIIKEVAIHTO	518 986	490 146	493 800	485 800	485 800	485 800	
Valm. kesk.er. tuott.var. lis/väh.							
Valmistus omaan käyttöön							
Liiketoiminnan muut tuotot	4 278	4 290	4 200	4 200	4 200	4 200	
	523 264	494 436	498 000	490 000	490 000	490 000	
Materiaalit ja palvelut							
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Ostot tilikauden aikana	-48 668	-43 122	-36 520	-36 520	-36 500	-36 500	
Palveluiden ostot	-217 783	-179 258	-189 490	-188 940	-189 000	-189 000	
Avustukset	-5 160						
	-271 612	-222 380	-226 010	-225 460	-225 500	-225 500	
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-88 406	-109 224	-105 200	-122 750	-123 000	-123 000	
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-16 627	-19 299	-19 750	-23 550	-23 500	-23 500	
Muut henkilösivukulut	-1 791	-1 066	-2 500	-3 000	-3 000	-3 000	
Henkilöstökorvaukset							
	-106 824	-129 588	-127 450	-149 300	-149 500	-149 500	
Suunnitelman mukaiset poistot	-77 164	-84 978	-131 000	-121 900	-122 000	-122 000	
Liiketoiminnan muut kulut	-5 245	-8 681	-7 060	-7 630	-7 600	-7 600	
LIIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	62 419	48 810	6 480	-14 290	-14 600	-14 600	

VIEMÄRILAITOKSEN TULOSLASKELMA						
Ulkoiset+sisäiset	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
LIKEVAIHTO	158 675	152 689	147 800	157 300	157 300	157 300
Valm. kesk.er. tuott.var. lis/väh.						
Valmistus omaan käyttöön						
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0	0
	158 675	152 689	147 800	157 300	157 300	157 300
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-61 992	-68 242	-37 550	-37 750	-37 700	-37 700
Palveluiden ostot	-65 003	-73 575	-53 580	-54 280	-54 300	-54 300
	-126 995	-141 817	-91 130	-92 030	-92 000	-92 000
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-48 823	-41 321	-64 200	-27 350	-27 500	-27 500
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-10 686	-8 844	-13 570	-6 700	-6 700	-6 700
Muut henkilösivukulut	-960	29	-1 580	-1 300	-1 300	-1 300
Henkilöstökorvaukset						
	-60 469	-50 136	-79 350	-35 350	-35 500	-35 500
Suunnitelman mukaiset poistot	-73 152	-72 508	-71 950	-73 000	-75 000	-75 000
Liiketoiminnan muut kulut	-5 269	-3 322	-3 530	-3 810	-3 800	-3 800
LIKEALIJÄÄMÄ (-YLIJÄÄMÄ)	-107 211	-115 093	-98 160	-46 890	-49 000	-49 000

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA							
Ulkoiset+sisäiset	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	
LIKEVAIHTO	677 661	642 836	641 600	643 100	643 100	643 100	
Valm. kesk.er. tuott.var. lis/väh.							
Valmistus omaan käyttöön							
Liiketoiminnan muut tuotot	4 278	4 290	4 200	4 200	4 200	4 200	
	681 939	647 126	645 800	647 300	647 300	647 300	
Materiaalit ja palvelut							
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Ostot tilikauden aikana	-110 660	-111 364	-74 070	-74 270	-74 200	-74 200	
Palveluiden ostot	-282 787	-252 833	-243 070	-243 220	-243 300	-243 300	
Avustukset	-5 160						
	-398 607	-364 197	-317 140	-317 490	-317 500	-317 500	
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-137 229	-150 545	-169 400	-150 100	-150 500	-150 500	
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-27 313	-28 143	-33 320	-30 250	-30 200	-30 200	
Muut henkilösivukulut	-2 752	-1 037	-4 080	-4 300	-4 300	-4 300	
Henkilöstökorvaukset							
	-167 293	-179 724	-206 800	-184 650	-185 000	-185 000	
Suunnitelman mukaiset poistot	-150 316	-157 486	-202 950	-194 900	-197 000	-197 000	
Liiketoiminnan muut kulut	-10 515	-12 003	-10 590	-11 440	-11 400	-11 400	
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-44 792	-66 284	-91 680	-61 180	-63 600	-63 600	
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	45,15	60					
Muut rahoitustuotot	3 286	2 951					
Korkokulut							
Korvaus jäännöspääomasta	-80 020	-83 988	-83 000	-103 000			
Muut rahoituskulut	-61						
	-76 750	-80 977	-83 000	-103 000			
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-121 542	-147 261	-174 680	-164 180			
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN VARAUKSIA	-121 542	-147 261	-174 680	-164 180			
TILIKAUDEN TULOS	-121 542	-147 261	-174 680	-164 180			

KÄYTTÖTALouden TOIMINTAKULUT JA TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ

ULKOISET	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintakulut	-19 557 556	-19 394 172	-18 876 330	-19 489 760	-9 172 000	-9 172 000
Toimintatuotot	1 744 025	1 630 426	1 584 390	1 671 810	1 675 000	1 675 000
Toimintakate	-17 813 531	-17 763 746	-17 291 940	-17 817 950	-7 497 000	-7 497 000

Sisäiset erät	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintakulut	-338 890	-314 212	-309 120	-323 770	-317 100	-317 100
Toimintatuotot	338 890	314 212	309 120	323 770	317 100	317 100
Toimintakate	0	0	0	0	0	0
Poistot	-618 897	-744 197	-807 910	-823 950	-850 000	-865 000

5. INVESTOINTIOSA

INVESTOINTIOHJELMA 2022-2024	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Menot			
KUNNANHALLITUS			
Maa- ja vesialueet, käyttöomaisuuden osto	20 000	20 000	20 000
Järven kunnostus	50 000	50 000	50 000
Maa-alueen puhdistaminen, kiinteistöllä Timberbacka	15 000		
Työergonomian parantamien työpisteillä (kalustehankintoja)	12 000	12 000	12 000
SIVISTYSTOIMI			
Ulkoilualueiden viihtyisyyden ja/tai toiminnallisuuden parantaminen (liikuntapaikat, puistot ja yleiset alueet, koirapuisto, ulkoilureitistö)	40 000	20 000	20 000
Sisäliikuntatilan laajennus koulukeskukseen	920 000		
Päiväkodin paikoitusalueen asfaltointi	20 000		
Koulukeskuksen piha-alueiden pohjarakenteet	50 000		
Kirkonkylän koulun käyttövesijohtojen uusiminen	30 000		
Hublet tabletit kirjastoon asiakkaille	12 000		
Varhaiskasvatuksen ja/tai esiopetuksen lisärakentaminen		400 000	
Yläkoulu, lukio ja kirjastorakenn. rakennusteknisen kunnan selvitys		40 000	
Koulukeskuksen piha-alueiden asfaltointi		80 000	
YHDYSKUNTAPALVELUT			
Kaavateiden rakentamien, päällystäminen tai vanhan korjaus	15 000	15 000	15 000
VESILAITOS			
Vesijohtoverkoston peruskorjaus / runkolinjojen uusiminen (Haarojen yhdistäminen uuteen vesitorni-Hietakangas runkolinjaan)	20 000	30 000	30 000
Talojohtojen rakentaminen	10 000	10 000	10 000
Tallbackan vesilaitoksen hidassuodatusaltaan kattaminen	15 000		
VIEMÄRILAITOS			
Viemäriinjan uusiminen välillä Usvalinna - jätevedenpuhdistamo (suunnittelu ja toteutus)	10 000	70 000	
Viemäriverkoston saneeraus		20 000	20 000
TALONRAKENNUS			
Kunnantalon terveydellisyyden ja viihtyisyyden parantaminen (IV-putkien nuohous, lattiapinnoitteiden uusiminen, maalaus)	25 000		
Kaukolämpölaitoksen saneeraus		500 000	
Antinrinteen asfaltoinnin korjaus		20 000	
Vesikattoremontti As Oy Tervahauta			150 000
Vesikattoremontti As Oy Kultalahti			150 000
Teollisuus- ja vuokrahalli (teknisen varikko, yritys halli, vastaanottohalli)			750 000
Teknisentoimen pakettiauto	40 000		
Kohdistamattomat investoinnit	30 000	30 000	30 000
Menot yhteensä	1 334 000	1 317 000	1 257 000
Tulot yhteensä			
Kaavatonttien myynti	7 000	7 000	7 000
Netto	1 327 000	1 310 000	1 250 000

6. TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, riittääkö tuottoina kertynyt tulorahoitus kattamaan palvelujen tuottamisesta aiheutuneet kulut. Tuloslaskelma palvelee kunnan oman johtamisen lisäksi eri sidosryhmiä, jotka joutuvat muodostamaan käsityksen kunnan taloudesta varojen käyttöä valvoessaan ja tulonsiirtoja harkitessaan.

Tuloslaskelman välitulokset:

Toimintakate:

Toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus, joka ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate:

Palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden menojen ja tulojen erotus – kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulos. Tuloslaskelmassa vuosikatteen on katettava poistot eli pitkävaikutteisten tuotannontekijöiden käytöstä aiheutuneet kustannukset. Vuosikatteen riittävyyttä arvioidaan ensisijaisesti investointien ja lainanlyhennysten suhteen.

Tilikauden tulos:

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan vapaaehtoisia varauksia tai omaa pääomaa.

Talousarviovuoden kunnallisverotuotto perustuu vahvistettuun 22,5 %:n tulovero-prosenttiin ja kiinteistöverotulot seuraaviin prosentteihin: yleinen 1,0 %, vakituinen asunto 0,65 %, muu asuinrakennus 1,15 %, voimalaitos 3,10 %.

Talousarviovuoden 2022 vuosikate on 1 258 510 € ja tilikauden tulos on 434 560 €. Vastaavat luvut vuoden 2021 talousarviossa ovat: vuosikate 908 110 € ja tilikauden tulos 100 200 €.

Taloussuunnitelmakaudella vuosikate kattaa poistot talousarviovuonna 2022 sekä suunnitelmavuosina 2023 ja 2024.

TULOSLASKELMA

Euroja	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot						
Myyntituotot	805 170	742 997	696 260	777 280	775 000	775 000
Maksutuotot	64 278	50 487	39 500	41 500	44 000	44 000
Tuet ja avustukset	60 848	45 091	31 680	34 680	36 000	36 000
Muut toimintatuotot	813 730	791 851	816 950	818 350	820 000	820 000
Toimintatuotot yhteensä	1 744 026	1 630 426	1 584 390	1 671 810	1 675 000	1 675 000
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-4 134 449	-4 216 979	-4 502 220	-4 533 660	-4 550 000	-4 570 000
Palvelujen ostot	-13 691 837	-13 236 942	-12 741 130	-13 179 490	-2 942 000	-2 942 000
Aineet, tarvikk. ja tavarat	-1 248 306	-1 143 437	-1 021 400	-1 071 450	-1 100 000	-1 100 000
Avustukset	-222 669	-369 228	-243 000	-223 000	-240 000	-240 000
Muut toimintakulut	-260 295	-427 587	-368 580	-482 160	-340 000	-340 000
Toimintakulut yhteensä	-19 557 556	-19 394 172	-18 876 330	-19 489 760	-9 172 000	-9 192 000
muutos, prosenttia	5,9	-0,8	-2,7	3,2	-52,9	0,2
Toimintakate	-17 813 530	-17 763 746	-17 291 940	-17 817 950	-7 497 000	-7 517 000
Verotulot yht.	8 046 489	8 100 088	8 358 000	8 772 000	5 063 000	5 011 000
Kunnallisvero	6 699 083	6 732 803	6 822 000	7 357 000	3 824 000	3 778 000
Kiinteistövero	763 861	693 331	757 000	748 000	748 000	748 000
Yhteisövero	583 545	673 954	779 000	667 000	491 000	485 000
Valtionosuudet	8 859 870	9 715 300	9 703 350	10 174 880	3 559 000	3 559 000
Valtionos. ja Verotul. yht.	16 906 359	17 815 388	18 061 350	18 946 880	8 622 000	8 570 000
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	58 146	69 583	42 300	42 180	20 000	20 000
Muut rahoitustuotot	665 686	669 604	115 000	115 000	120 000	120 000
Korkokulut	0	-1 288	-1 000	-10 000	-20 000	-20 000
Muut rahoituskulut	-87 478	-494 602	-17 600	-17 600	-12 300	-12 300
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	636 354	243 297	138 700	129 580	107 700	107 700
Vuosikate	-270 817	294 939	908 110	1 258 510	1 232 700	1 160 700
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman muk. poistot	-618 897	-744 197	-807 910	-823 950	-850 000	-865 000
Muut lisäpoistot						
Arvonalentumiset						
Poistot ja arvonalent. yht.	-618 897	-744 197	-807 910	-823 950	-850 000	-865 000
Satunnaiset tuotot						
Tilikauden tulos	-889 714	-449 258	100 200	434 560	382 700	295 700
Vuosikate/poistot, %	-43,76 %	39,63 %	112,40 %	152,74 %	145,02 %	134,18 %

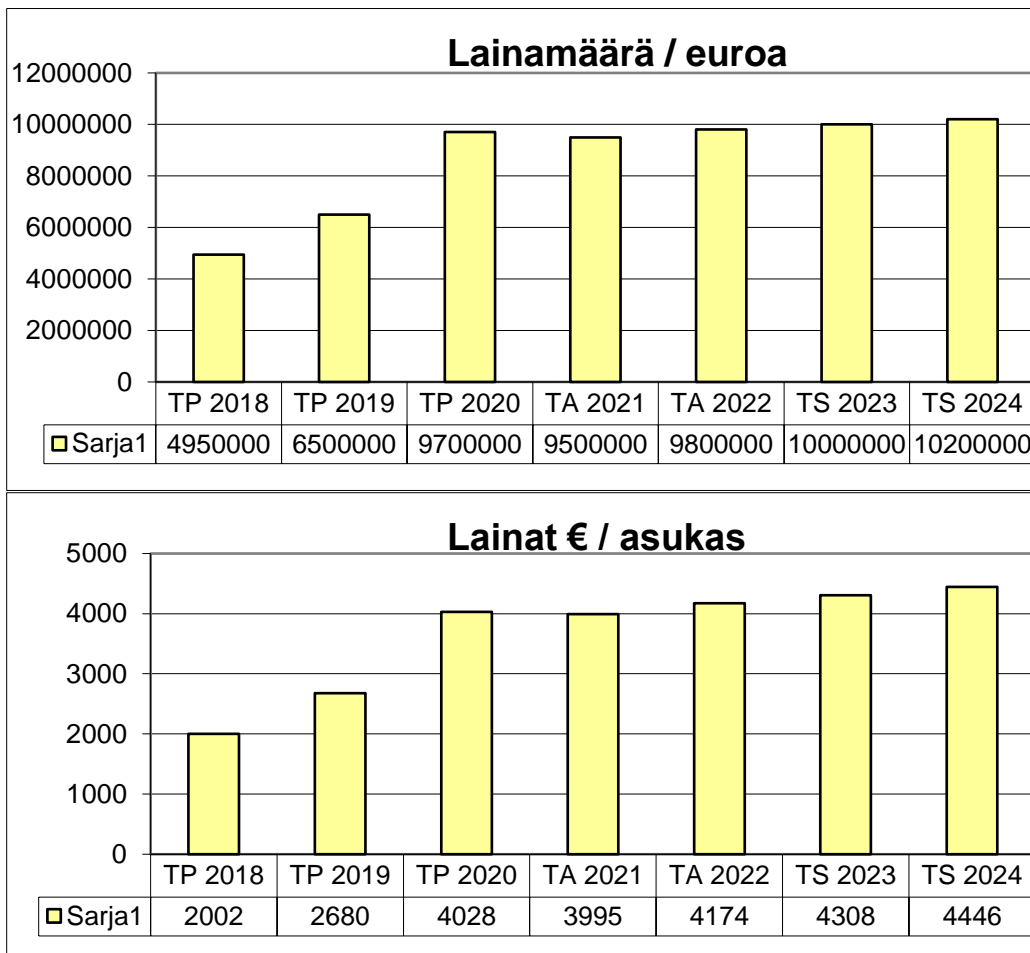
7. RAHOITUSOSA

Rahoituslaskelmassa osoitetaan kuinka paljon tarvitaan tulo-rahoituksen (vuosikate) lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin ja miten rahoitustarve katetaan ja kuinka suuri on rahoitusjäämä ja miten se katetaan.

Rahoituslaskelma on keskeinen osa kunnan talousarviota ja tilinpäätöstä. Sen avulla kootaan tulo-rahoitus (käyttötalous netto), investoinnit sekä pääomarahoitus yhteen laskelmaan – toiminnan rahoitus esitetään rahoitusosassa. Lainamäärä/asukas on toteutuneiden vuosien osalta laskettu todellisilla asukaslukuilla.

Pitkäaikaista lainaa nostetaan tarvittaessa 5 000 000 euroa. Lainalla katetaan investoinnit ja korvataan lyhytaikaista kuntatodistusvelkaa, mikäli korkotaso muuttuu niin, että pitkäaikaisen lainan ottaminen on kuntatodistusvelkaa kannattavampaa. Maksuvalmiuden ylläpitämiseen käytetään lyhytaikaista kuntatodistusvelkaa, mikäli korkotaso on kilpailukykyinen pitkäaikaisten lainojen korkotasoon verrattuna.

Alla olevien taulukoiden mukaisesti kunnan lainamäärä taloussuunnitelmavuosien mukaisella investointimäärällä nostaa kunnan lainamäärää tulevina vuosina sekä kokonaisuutena että asukasta kohti laskettuna, mutta lainamäärän kehitys näyttää lähivuosia maltillisemmalta.

RAHOITUSLASKELMA

	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Euroa						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	-270 817	294 939	908 110	1 258 510	1 232 700	1 160 700
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	-4 713	403				
Toiminnan rahavirta netto	-275 530	295 342	908 110	1 258 510	1 232 700	1 160 700
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-1 383 997	-1 590 966	-1 475 000	-1 334 000	-1 317 000	-1 257 000
Rahoitusosuudet investointeihin	159 795	60 992				
Investointien varsin. myyntitulot	2 549	5 615	15 000	7 000	7 000	7 000
Investointien myyntivoitto	4 713	-403				
Pysyv. vastaavien hyöd.luovutust.	7 262	5 213	15 000	7 000		
Investointien rahavirta netto	-1 216 939	-1 524 762	-1 460 000	-1 327 000	-1 310 000	-1 250 000
TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA	-1 492 469	-1 229 421	-551 890	-68 490	-77 300	-89 300
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset						
Antolainasaamisten vähennykset	7 050	7 157	7 250	7 370	0	0
Antolainauksen muutokset netto	7 050	7 157	7 250	7 370	0	0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			5 000 000	5 000 000		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000 000	3 200 000	-3 900 000	-4 700 000	200 000	200 000
Lainakannan muutokset netto	1 000 000	3 200 000	1 100 000	300 000	200 000	200 000
Muut maksuvalm. muutokset						
Toim.ant. var. ja pääom. muut.	-57 767					
Saamisten muutos	-100 689	180 615				
Korottomien velkojen muutos	1 331 458	-1 534 129				
Muut maksuvalm. muutokset netto	1 173 003	-1 353 514				
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	2 180 053	1 853 642	1 107 250	307 370	200 000	200 000
RAHAVAROJEN MUUTOS	687 584	624 222	555 360	238 880	122 700	110 700
Rahavarat 31.12.	6 674 885	7 299 106				
Rahavarat 1.1.	5 987 300	6 674 885				
Rahavarojen muutos	687 584	624 222				

TALOUSARVIO-OSAT YHTEENSÄ

€	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Menot	-21 029 031	-21 481 029	-20 369 930	-20 851 360	-10 521 300	-10 481 300
Tulot	20 543 612	23 458 765	20 925 290	21 090 240	10 644 000	10 592 000
Netto	-485 419	1 977 736	555 360	238 880	122 700	110 700

8. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2022-2024			
	2022	2023	2024
HALLINTO-OSASTO:			
Kunnanjohtaja	1	1	1
Hallinto ja talous	4	4	4
Yhteensä	5	5	5
SIVISTYSOSASTO:			
Hallinto	3	3	3
Luokanopettajat	11	12	12
Erityisopettajat	4	4	4
Esikouluopettajat	1	2	2
Keskikoulun ja lukion yhteiset opettajat	5	5	5
Keskikoulun opettajat	6	6	6
Lukion opettajat	1	1	2
Lukion ja keskikoulun yhteiset opettajat	5	5	5
Kuraattori	1		
Ankkuriohjaaja	1	1	1
Koulunkäynninohjaaja/iltapäivätoim.ohjaaja	8	8	8
Esiopetuksen avustaja/lastenhoitaja	3	3	3
Koulunkäynninohjaaja	4	4	4
Koulunkäynninohjaaja muussa koulussa	1	1	1
Keittiöhenkilökunta	4	4	4
Siivooja, osa-aikainen	0,5	0,5	0,5
Kirjasto, joista toinen osa-aik.	1,5	1,5	1,5
Liikuntatoimi	1,5	1,5	1,5
Nuorisotoimi	0,5	0,5	0,5
Yhteensä	62	63	64
TEKNINEN OSASTO:			
Hallinto	3	3	3
Rakennusmestari	1	1	1
Ammattimiehet	3	3	3
Kiinteistöhoitajat	2,5	2	2
Siivoojat	7,5	7,5	7,5
Yhteensä	17	16,5	16,5
HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	84	84,5	85,5

Rakennustarkastajan palveluja ostetaan Lappajärveltä kaksi päivää viikossa. Ympäristösihteerin tehtäviä ostetaan Lappajärveltä kolme päivää viikossa. Palkanlaskenta- ja kirjanpito palvelut ostetaan Järvinet Oy:ltä.

9. KONSERNIYHTIÖIDEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2022

Evijärven kunnan kuntakonserniin kuuluu seuraavat tytäryhteisöt, joihin kunnalla on määräysvalta: Evilämpö Oy (100 %), Kiinteistö Oy Evijärven kunnanvirasto (80 %), As. Oy Evijärven Tervahauta (100 %), As. Oy Nykälänaho (100 %), As. Oy Kultalahti (100 %). Lisäksi kunta omistaa yhden vuokra-asunnon Asunto Oy Evijärven Aallosta.

Kunta on myös osakkaana Järvinet Oy:ssä ja Ab Ekorosk Oy:ssä. Lisäksi kunta on mukana seuraavissa kuntayhtymissä: Etelä-Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä, Järviseudun ammatillisen koulutuksen koulutuskuntayhtymä (JAMI) ja Kuntayhtymä Kaksineuvoinen.

Evilämpö Oy on kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on tuottaa ja jakaa kaukolämpöä Evijärvellä paikallisesti, käyttö- ja toimitusvarmasti, turvallisesti ja taloudellisesti. Evilämpö Oy:n tavoitteet on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Toiminnan taloudellisuus ja kannattavuus	- Evilämpö Oy toimii taloudellisesti ja kannattavasti	- Tilikauden tulos on voitollinen
Tyytyväiset asiakkaat	- Evilämmön toiminta on laadukasta ja keskeytyksetöntä. Asiakastytyväisyyttä mitataan säännöllisesti.	- Asiakastytyväisyyskysely säännöllisesti
Uuden lämpölaitoksen suunnittelu	- Lämpölaitoksen saneeraus suunnitellaan vuonna 2022.	- Suunnittelu valmistuu

As. Oy Evijärven Tervahauta on kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta. Tavoitteet kuvattu alla taulukossa.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Asuntojen käyttöasteen pitäminen vähintään 80%	- Huoneistojen ja ympäristön pitäminen siistissä ja viihtyisässä kunnossa sekä asuntojen markkinointi.	- Asuntojen käyttöastetta mitataan neljännesvuosittain
Turvallisen ja viihtyisän asuin-ympäristön edistäminen	- Kunnossapitotarvesuunnitelman mukaiset korjaukset, kiinteistönhuolto	- Asukastytyväisyyskysely

As. Oy Nykälänaho on kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta. Tavoitteet kuvattu alla taulukossa.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Asuntojen käyttöasteen pitäminen vähintään 80%	- Huoneistojen ja ympäristön pitäminen siistissä ja viihtyisässä kunnossa sekä asuntojen markkinointi.	- Asuntojen käyttöastetta mitataan neljännesvuosittain
Turvallisen ja viihtyisän asuin-ympäristön edistäminen	- Kunnossapitotarvesuunnitelman mukaiset korjaukset, kiinteistönhuolto	- Asukastytyväisyyskysely

As. Oy Kultalahti on kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta. Tavoitteet kuvattu alla taulukossa.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Asuntojen käyttöasteen pitäminen vähintään 80%	- Huoneistojen ja ympäristön pitäminen siistissä ja viihtyisässä kunnossa sekä asuntojen markkinointi.	- Asuntojen käyttöastetta mitataan neljännesvuosittain
Turvallisen ja viihtyisän asuin-ympäristön edistäminen	- Kunnossapitotarvesuunnitelman mukaiset korjaukset, kiinteistönhuolto	- Asukastytyväisyyskysely